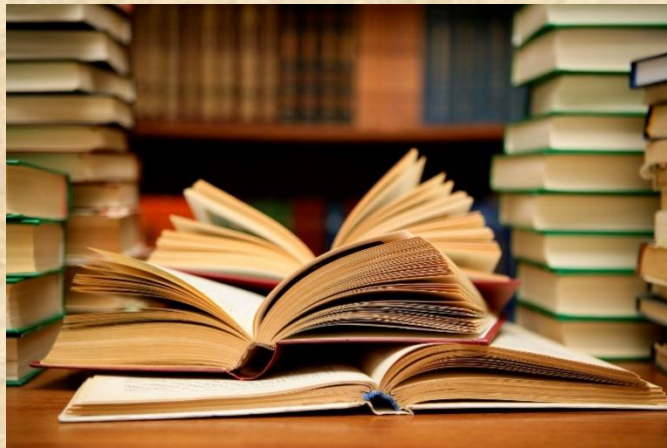

Norsk APA-manual

En nasjonal standard for norskspråklig APA-stil

Opprinnelig versjon, 2014:

Unni Knutsen (tidligere Høgskolen i Oslo og Akershus)

Omarbeidet versjon, 2018, APA-prosjektgruppen:

Ellen Nierenberg (prosjektleder, Høgskolen i Innlandet)

Lilja Berg (OsloMet – storbyuniversitetet)

Kjersti Faldet Listhaug (VIKO, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet)

Kjetil Sletteland (Søk & Skriv, Høgskulen på Vestlandet)

Kristin Østerholt (Kildekompasset, Universitetet i Sørøst-Norge)

2019-redaksjonen:

Kristin Østerholt (redaksjonsleder, Kildekompasset, Universitetet i Sørøst-Norge)

Lilja Berg (OsloMet – storbyuniversitetet)

Kjetil Sletteland (Søk & Skriv, Høgskulen på Vestlandet)

Trine Sandmo (UiT – Norges arktiske universitet)

Johannes Foss Sigurdson (NTNU)

Omslagsfoto: Flickr, Abhi Sharma, [CC BY 2](#).

Endringer siden 2018:

- Fjernet utgivelsessted på aviser
- Lagt til kort forklaring om dissens til NOU
- Lagt til eksempel og tydeliggjort under TV-program og film
- Endret bindestreker til tankestrek der det var nødvendig
- Lagt til forklaring for dikt
- Dataspill: fjernet kursiv, endret ordlyd og lagt til eksempel
- Endret eksempel på artikkel uten doi
- Rettet tegnsetting på anmeldelse av spill
- Lagt til eksempel på kapittel skrevet av andre
- Lagt til forklaring om verk som ikke er publisert

Innhold

INNLEDNING.....	8
FORKORTELSER.....	9
HENVISNINGER I TEKSTEN	10
Forholdet mellom henvisninger i tekst og oppsettet i referanselista	10
Henvisning til en bestemt del av teksten.....	10
Sitat	10
Parafrasering (indirekte sitat)	11
Antall forfattere	13
Henvisning til publikasjon med én forfatter	13
Henvisning til publikasjon med to forfattere.....	13
Henvisning til publikasjon med tre, fire eller fem forfattere.....	13
Henvisning til publikasjon med seks eller sju forfattere.....	14
Henvisning til publikasjon med åtte eller flere forfattere	14
Henvisning til oversatte verk.....	14
Forfatter er hovedforfatter, andre har kommet med bidrag	14
Forfatternavnet er kjent, men står ikke i publikasjonen.....	15
Henvisning til psevdonym	15
Henvisning til anonym.....	15
Henvisning til verk uten forfatter	15
Henvisning til klassiske verk	16
Klassisk verk hvor årstall for utgivelse ikke er kjent	16
Klassisk verk med kjent årstall for utgivelse	16
Henvisning til forfattere med samme etternavn	17
Henvisning til flere verk av samme forfatter innen en og samme parentes	17
Henvisninger til flere verk av samme forfatter utkommet samme år	17
Henvisning til flere verk av ulike forfattere innen en og samme parentes	18
Henvisninger ved bruk av sekundærkilde	18
Henvisning til institusjons- eller organisasjonsnavn	19
Henvisning til Bibelen eller andre hellige skrifter	19

Henvising til hele bokserier	20
Henvising til personlig kommunikasjon (e-post, telefonsamtaler, intervjuer, forelesningsnotater osv.)	20
UTFORMING AV REFERANSELISTA.....	21
Generelt.....	21
Bruk av hengende innrykk (hengemarg) og kursivering	21
Bruk av store og små bokstaver.....	21
Språkform	21
Innførelens hovedkomponenter – trykte bøker og liknende selvstendige publikasjoner	21
Personlig forfatter(e)	21
Publiseringstidspunkt	22
Tittel.....	22
Utgivelsessted.....	23
Forlag	23
Sortering av innførsler i referanselista	23
Innførelens hovedkomponenter – nærmere beskrivelse	24
Form på personnavn.....	24
Form på institusjonsnavn	24
Publiseringstidspunkt	25
Tittel.....	25
Materialbetegnelse og type innholds-bærer/sjangerangivelse	26
Utgave.....	26
Utgivelsessted.....	27
Forlagsnavn og utgivers navn	27
Generelle retningslinjer for kilder fra internett	28
DOI og URL.....	28
Årstall og dato.....	29
EKSEMPELSAMLING.....	30
Artikler	30
Artikler i tidsskrift	30
Artikler i elektronisk tidsskrift – uten DOI	30
Artikler i abonnementsbasert database	31
Artikler i aviser	31
Anmeldelser.....	32
Intervjuer	35
Bøker	35
Bok med personlig forfatter(e)	35
Bok med redaktør(er)	35
Kompendier og deler av kompendier	35
Kapitler/artikler i redigerte bøker.....	36
Antologi eller artikkelsamlinger av én forfatter, med red.	37
Bok med flere forfattere og ingen redaktør, hvor kapitlene er skrevet av enkelte forfattere	37
Bok uten forfatter(e) og redaktør(er)	38
E-bok.....	38

Dikt.....	39
Flerbindsverk	39
Lydbøker	40
Offentlige kilder	40
Meldinger og innstillinger til Stortinget.....	40
NOU	41
Lovtekster	41
Læreplaner (f.eks. Kunnskapsløftet).....	42
Rammeplan.....	43
Rundskriv	43
Høringsutkast og høringsuttalelser.....	43
Dommer	43
Norske offentlige kilder, på engelsk	44
Nettsider	44
År og dato for utgivelse på nettsider	44
Når skal jeg ha med lesedato?.....	45
Skal jeg referere til hele nettstedet eller til enkelte nettsider?.....	45
Nettside med forfatter	45
Nettside med organisasjon som forfatter	46
Nettside uten dato.....	46
Nettside med lesedato	46
Henvisning til sidetall e.l. fra nettsider	46
Blogger.....	47
Oppslagsverk: leksika, ordbøker o.l.....	48
Hele oppslagsverk.....	48
Artikler i oppslagsverk	49
Avhandlinger og studentoppgaver	50
Doktoravhandlinger og master- eller bacheloroppgaver (trykt)	50
Doktoravhandlinger og master- eller bacheloroppgaver på Internett eller i institusjonelt arkiv.....	50
Trykte doktoravhandlinger utgitt på forlag	51
Avhandlinger i betalingsdatabaser	51
Rapporter.....	51
Standarder, veiledere, retningslinjer og fagprosedyrer	52
Konferansebidrag.....	53
Konferanseartikler utgitt i bok eller tidsskrift.....	53
Poster.....	53
Konferansesammendrag (Conference abstract) funnet på nett.....	54
Upublisert konferansebidrag (paper)	54
Audiovisuelt materiale	55
Filmer	55
Videoklipp på YouTube eller liknende	56
Podkast	56
Radioprogram på Internett.....	57
TV-program på Internett	57
Episode fra TV-serie på Internett.....	57

Musikk	58
CD (eller liknende format)	58
Musikk- MP3-fil.....	58
Spor på CD (eller liknende format)	58
Musikktrykk (notetrykk)	59
Bilder, figurer og tabeller	59
Bilder og figurer	59
Bilder du selv har tatt	60
Bilder fra nettet, Creative Commons-lisens, f.eks. fra Flickr	60
Bilder fra nettet, kommersielle fotobyråer som Colourbox, iStock, Shutterstock osv.	60
Bilder, tabeller og figurer fra artikler, bøker m.m.	61
Andre kilder	62
Arkivmateriale	62
Programvare og apper	63
CD-ROM og DVD-ROM	63
Datasett	64
Kart	64
Lysarkpresentasjoner (PowerPoint eller tilsvarende).....	64
Melding til e-postlister.....	65
Melding til diskusjonsfora.....	65
Patenter	65
Pressemeldinger	66
Facebooksider.....	66
Facebook, statusoppdatering	67
Twittermeldinger	67
Statistikk fra Internett, nedlastbart dokument.....	68
Verk som ikke er publisert eller er uformelt publisert	68

Innledning

Alle fagtekster baserer seg på tidligere kunnskap innen sitt felt. Gode akademiske tekster kjennetegnes ved en bevisst og kritisk bruk av tidligere kunnskap. Når vi skriver akademiske tekster, må vi derfor både synliggjøre hvilken kunnskap vi bygger på, og kreditere de som har produsert denne kunnskapen. Derfor refererer vi til kilder når vi skriver. Referanser er en viktig del av det akademiske arbeidet fordi det gir leseren mulighet til å finne tilbake til kildene våre, kontrollere de faktaene vi presenterer, etterprøve resultatene våre, eller til selv å sette seg inn i fagfeltet.

Dette dokumentet gir en oversikt over siteringsstilen APA i norsk språkform. APA er en siteringsstil som er utarbeidet av American Psychological Association. I utgangspunktet er den engelskspråklig og tilpasset amerikanske kildetyper. APA-manualen gir regler for hvordan man skal henviser i tekst og sette opp referanselister.

Denne nye, norske APA-manualen har tre deler. Den første handler om henvisninger i teksten og den andre om utformingen av referanselister, mens den tredje delen er en eksempelsamling med eksempler på kildetyper som det er vanlig å referere til i faglige tekster. Vi har lagt vekt på å ta med eksempler på kildetyper som er spesifikke for norske forhold, som læreplaner eller meldinger til Stortinget, og på nye kildetyper, som YouTube-videoer og Twitter-meldinger.

I arbeidet har vi tatt utgangspunkt i Unni Knutsens APA-veiledning. Vi har også lagt vekt på å være tro mot den opprinnelige APA-manualen. Samtidig har vi valgt å ta hensyn til norsk rettskriving og innarbeidet norske begreper. I tillegg til selve APA-manualen har vi tatt utgangspunkt i råd gitt på APAs offisielle blogg, og vi har kontaktet eksperter ved APA for å diskutere enkelte referansetyper.

Hvis du ikke finner svar på akkurat det du lurer på i dette dokumentet, anbefaler vi [APA-bloggen](#). Den har svar på det meste! Du kan også lage din egen løsning basert på de andre eksemplene i denne manualen. Kanskje må du kombinere ulike eksempler for å finne en løsning. Referansen må inneholde nok informasjon til at leseren kan finne frem til kilden. Den som trenger mer utfyllende informasjon om referanser og referanseliste, kan også selv slå opp i:

American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6. utg.). Washington, DC: Forfatter.

American Psychological Association. (2012). *APA style guide to electronic references* (6. utg.). Washington, DC: Forfatter.

1. juni, 2018

APA-prosjektgruppa:

Ellen Nierenberg (prosjektleder, Høgskolen i Innlandet)

Lilja Berg (OsloMet – storbyuniversitetet)

Kjersti Faldet Listhaug (VIKO, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet)

Kjetil Sletteland (Søk & Skriv, Høgskulen på Vestlandet)

Kristin Østerholt (Kildekompasset, Universitetet i Sørøst-Norge)

Forkortelser

Tabellen viser eksempler på vanlige norske forkortelser som man bruker i APA. Lista er ikke utfyllende.

Avsnitt	avsn.
Bind	bd.
Blad	bl.
Et alii (og flere)	et al.
Figur(er)	fig.
Kapittel	kap.
Opplag	oppl.
Oversetter / oversatt	overs.
Redaktør(er)	red.
Revidert	rev.
Side(r)	s.
Tabell(er)	tab.
Uten sted	u.s.
Uten årstall	u.å.
Utgave	utg.

Forkortelser i stedsnavn, se **Innførelens hovedkomponenter - nærmere beskrivelse - Utgivelsessted**

Forkortelser i utgivernavn, se **Innførelens hovedkomponenter - nærmere beskrivelse - Forlagnavn/Utgivers navn**

Henvisninger i teksten

Forholdet mellom henvisninger i tekst og oppsettet i referanselista

APA-stilen gir regler for hvordan man lager henvisninger i selve teksten og hvordan man utformer referanselista (vanligvis plassert bakerst i publikasjonen). Henvisningen i løpende tekst må være utformet slik at leseren lett kan identifisere referansen i referanselista. APA-stilen baserer seg på «forfatter-årstall-metoden», gjerne omtalt som Harvard-systemet.

Standardformen for henvisninger er (forfatternavn, årstall). Om du har brukt forfatterens navn i den løpende teksten, oppgir du kun årstall i parentesens såfremt det er tydelig hvilken forfatter du viser til.

Her bruker vi *Hakkepølsa* av Torgny Lindgren som et eksempel på korrespondanse mellom henvisning i tekst og innførsel i referanselista.

I teksten viser man til forfatteren og verket ved å angi etternavn og publiseringstidspunkt:

... (Lindgren, 2003)

Tuberkulose er et gjennomgangstema i Torgny Lindgrens bok *Hakkepølsa* (2003).

I referanselista finnes det kun én oppføring som samstemmer med henvisningen i teksten:

Lindgren, T. (2003). *Hakkepølsa*. Oslo: Gyldendal.

Henvisning til en bestemt del av teksten

Noen ganger har man behov for å vise til et eksakt sted i en publikasjon, for eksempel til ei bestemt side. I APA-stilen brukes komma som skilletegn mellom forfatter, år og sidetall/kapittel osv. En henvisning til en bestemt side i boka *Hakkepølsa* vil dermed se slik ut:

... (Lindgren, 2003, s. 97).

Når man viser til sammenhengende tekst over flere sider, angis alltid første og siste side slik:

... (Lindgren, 2003, s. 11–20).

Ved *direkte* sitat skal du alltid vise til sida sitatet er hentet fra. For henvisninger til *indirekte* sitater, se [Parafrasering](#).

I tillegg til sidetall kan det være aktuelt å henvise til kapittel, figur, tabell eller liknende:

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (McCabe, 2001, kap. 2-5)	McCabe, R. B. (2001). <i>Civic librarianship: Renewing the social mission of the public library</i> . Lanham, MA: Scarecrow.
... (McCabe, 2001, s. 97)	

Dersom elektroniske dokumenter ikke har sidetall, må man henvise til avsnitt eller liknende.

Sitat

Et sitat er en gjengivelse av et utsagn. Et *direkte* sitat er en ordrett gjengivelse, mens et *indirekte* sitat er en omformulering (parafrasering) av et utsagn eller budskap fra en forfatter. Når du

bruker direkte sitater, skal henvisningen i teksten inneholde sidetallet. Sidetallet er også anbefalt ved indirekte sitater. Avskrift av flere ord uten korrekt sitering regnes som plagiat, selv om en eventuell henvisning til kilden finnes.

Korte direkte sitater skal stå i anførselstegn. Punktum kommer *etter* henvisningen. F.eks.:

«Tilpasset opplæring er både et *middel og et mål*» sier Svein Rognaldsen (2008, s. 205).

eller

«Tilpasset opplæring er både et *middel og et mål*» (Rognaldsen, 2008, s. 205).

Lengre direkte sitater (40 ord eller flere) skal stå med marginrykk, linjeskift før og etter, og uten anførselstegn. Punktum kommer *før* henvisningen. F.eks.:

Svein Rognaldsen (2008) skriver at:

Tilpasset opplæring er både et *middel og et mål*. Myndighetene mener at tilpasset opplæring er et nødvendig virkemiddel dersom elevene skal nå læreplanens mål om faglig og sosial læring. Når dette kobles sammen med visjonene om *enhetsskolen*, blir tilpasset opplæring også et mål. Dermed er tilpasset opplæring ikke bare *et pedagogisk*, men også *et politisk begrep*. (s. 205)

Hvis du utelater deler av en sitert setning, markeres det med tre punktum. F.eks.:

Rognaldsen (2008) sier at «dermed er tilpasset opplæring ... også *et politisk begrep*» (s. 205).

Hvis du utelater deler mellom to siterte setninger, markeres det med fire punktum. F.eks.:

Rognaldsen (2008) sier at «tilpasset opplæring er både et *middel og et mål*.... Dermed er tilpasset opplæring ikke bare *et pedagogisk*, men også *et politisk begrep*» (s. 205).

Når det er hensiktsmessig å legge til ekstra ord i et sitat, bruk skarpe klammer. F.eks.:

«Dermed kan [den enkelte læreren] betegnes som en *vitenskapelig praktiker*, en *innovatør* eller kanskje rett og slett en *profesjonell yrkesutøver*» (Skogen & Holmberg, 2002, s. 190).

Når det finnes *kursiv* i den opprinnelige teksten, skal det gjengis også med kursiv i sitatet. Hvis du vil selv utheve noe som ikke er uthevet opprinnelig, må du skrive [min utheving] like etter den uthevede teksten.

Parafrasering (indirekte sitat)

Parafrasering innebærer at en omarbeider en tekst og gjengir meningsinnholdet med andre ord. Du skal oppgi kilden du gjengir, både i løpende tekst og i referanselista. Vi anbefaler at du oppgir sidetall, særlig når det kan hjelpe leseren å finne det riktige avsnittet i en lengre tekst (som f. eks. en bok). Både [APA](#) og [Norske forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi](#) (s. 28) anbefaler det samme. Hvorvidt sidetallet er nødvendig eller påkrevd kan være avhengig av fagtradisjon. I løpende tekst skal henvisningen komme før punktum i setningen med din parafrase.

Henvisning i teksten	I referanselista
Engelsklærere oppgir at de har lite formell kompetanse i å støtte flerspråklige elevers språkutvikling (Dahl & Kurlatz, 2016, s. 15).	Dahl, A. & Kurlatz, A. (2016). Engelsk som tredjespråk: Har lærere kompetanse til å støtte flerspråklighet? <i>Acta Didactica Norge</i> , 10(1), 1-18.

Dersom du oversetter tekst fra et språk til et annet, behandles det som en parafrase.

Du kan lese mer om dette på APA-bloggen: <http://blog.apastyle.org/apastyle/paraphrasing>

Antall forfattere

Henvisning til publikasjon med én forfatter

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Lindgren, 2003, s. 21)	Lindgren, T. (2003). <i>Hakkepølsa</i> . Oslo: Gyldendal.
... (Alsvik, 2005, s. 42)	Alsvik, O. (Red.). (2005). <i>Musikk, identitet og sted</i> . Oslo: Norsk lokalhistorisk institutt.

Henvisning til publikasjon med to forfattere

Vis til begge navnene hver gang du refererer til verket i løpende tekst. I referanselista skal også begge navnene være med. Legg merke til at man bruker tegnet & mellom forfatterne når henvisningen står i parentes, mens man bruker *og* i løpende tekst.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Gilje & Grimen, 1993) Hos Gilje og Grimen (1993) ...	Gilje, N. & Grimen, H. (1993). <i>Samfunnsvitenskapenes forutsetninger: Innføring i samfunnsvitenskapenes vitenskapsfilosofi</i> . Oslo: Universitetsforlaget.

Henvisning til publikasjon med tre, fire eller fem forfattere

Oppgi alle navnene første gang du henviser, deretter bruker du kun første forfatter etterfulgt av *et al.* (forkortelsen stammer fra latin og betyr «og andre»). I referanselista skal alle navnene være med.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Ved første gangs henvisning: ... (Løvvik, Rauwel & Prytz, 2011, s. 2663) Alternativt: Ifølge Løvvik, Rauwel og Prytz (2011, s. 2663) ... Deretter: ... (Løvvik et al., 2011)	Løvvik, O. M., Rauwel, P. & Prytz, Ø. (2011). Self-diffusion in Zn ₄ Sb ₃ from first-principles molecular dynamics. <i>Computational Materials Science</i> , 50, 2663–2665. https://doi.org/10.1016/j.commatsci.2011.04.015

Henvi­ning til publikasjon med seks eller sju forfattere

I teksten henviser man til publikasjonen med etternavnet til førsteforfatteren og *et al.* I referanselista skal navnet til alle forfatterne være med.

Henvi­ning i teksten:	Innfø­rel i referanselista (fiktivt eksempel):
... (Hansen et al., 2009, s. 8)	Hansen, P., Pettersen, L., Sandaker, T., Haug, M., Avreid, H., Borg, F.-V. & Torgrimsrud, A. (2009). <i>Motebildet før og nå</i> . Oslo: Mote i sentrum.

Henvi­ning til publikasjon med åtte eller flere forfattere

Eksempelet viser en publikasjon som har 17 forfattere. I teksten henviser du til verket med navn på førsteforfatteren og et al.

I referanselista tar du med de seks første forfatterne etterfulgt av utelatelsestegn (. . .) og deretter siste forfatter. Innen enkelte fagområder, som for eksempel medisin, er det svært vanlig med et stort antall forfattere.

Henvi­ning i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Yasuhara et al., 2013, s. 23391)	Yasuhara, T., Agari, T., Kameda, M., Kondo, A., Kuramoto, S., Jing, M., . . . Date, I. (2013). Regenerative medicine for epilepsy: From basic research to clinical application. <i>International Journal of Molecular Science</i> , 14, 23390–23401. https://doi.org/10.3390/ijms141223390

Henvi­ning til oversatte verk

Når du bruker oversatte verk, refererer du til året for den aktuelle oversettelsen. Det er vanlig å ta med oversetterens navn i parentes etter tittelen.

Henvi­ning i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Rowling, 2009, s. 55)	Rowling, J. K. (2009). <i>Harry Potter og død­stalismanene</i> (T. B. Høverstad, Overs.). Oslo: Cappelen Damm.

I avsnittet [Klassisk verk med kjent årstall for utgivelse](#) ser du hvordan du kan vise til årstall for førsteutgivelse på originalspråket (vil kunne være aktuelt ved klassikere).

Forfatter er hovedforfatter, andre har kommet med bidrag

I teksten henviser du kun til hovedforfatter. I referanselista tar du med bidragsyter i parentes dersom navnet er oppgitt på tittelblad eller omslag. Dersom du viser til den delen som er skrevet av bidragsyteren, krediterer du bidragsyteren i teksten din heller enn i selve referansen. Metoden er vanlig for å vise til forord skrevet av noen andre enn bokas forfatter.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Melinda Oberleitner skriver at «...» (McEwen & Wills, Kapittel 16, s. 363).	McEwen, M. & Wills, E. M. (2014). <i>Theoretical basis for nursing</i> (4. utg.). Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins.
... (Christie, 2013, s. 11) I sitt forord beskriver Charles Todd hva som karakteriserer den berømte detektiven Hercule Poirot (Christie, 2013).	Christie, A. (med Todd, C.). (2013). <i>Hercule Poirot: The complete short stories</i> . New York, NY: HarperCollins.

Forfatternavnet er kjent, men står ikke i publikasjonen

Dersom forfatternavnet er kjent, men ikke står oppført i selve publikasjonen, bør vedkommende anerkjennes som verkets forfatter. Sjekk velrenommerte databaser, som for eksempel nasjonalbibliografier. Dersom forfatternavnet er innført der, bør du følge deres eksempel.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Blunden, 1930, s. 65)	Blunden, E. (1930). <i>De bello Germanico: A fragment of trench history</i> . Hawstead, England: G. A. Blunden.

Her har vi brukt et eksempel hvor det står «by the author of *Undertones of War*» i selve publikasjonen. Det er imidlertid kjent at Edmund Blunden er forfatter av verket.

Henvisning til psevdonym

I henvisningen bruker du psevdonymet som er brukt i publikasjonen, ikke til forfatterens virkelige navn. Dette gjelder også alias brukt på Internett (for eksempel: danrivermama).

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Ferrante, 2015, s. 18)	Ferrante, E. (2015). <i>Mi briljante venninne: Roman</i> (K. Sørdsdal, Overs.). Oslo: Samlaget.

Henvisning til anonym

Betegnelsen Anonym brukes som forfatternavn bare dersom dette står i publikasjonen. Har du flere verk skrevet av Anonym, sorterer du dem kronologisk.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Anonym, 2009, s. 205)	Anonym. (2009). <i>Klassekamerater: En krisekrim om kalde skuldre og varme hender</i> . Oslo: Kagge.

Henvisning til verk uten forfatter

Dersom et verk ikke har forfatter, refererer du til tittelen i stedet. Bruk en forkorta versjon av tittelen i løpende tekst. I referanselista fører du verket opp alfabetisk etter tittel. Her skal alle ord i tittelen være med.

Tittel på bøker, rapporter og andre selvstendige publikasjoner skal stå i kursiv både i referanselista og i løpende tekst. Dersom det dreier seg om en artikkel eller liknende, skal tittelen stå i anførselstegn.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (<i>Historisk riss for Vestfold</i> , 2005, s. 35) Ifølge boka <i>Historisk riss for Vestfold</i> (2005, s. 35) ...	<i>Historisk riss for Vestfold: Vestfolds historiske utvikling fra 10000 f.Kr og til vår egen tid.</i> (2005). Tønsberg: Vestfold fylkeskommune.
... («Lindeberg stasjon», u.å.)	Lindeberg stasjon. (u.å.). I <i>Wikipedia</i> . Hentet 15. mai 2018 fra https://no.wikipedia.org/wiki/Lindeberg_stasjon

Henvi­sing til klassiske verk

Klassisk verk hvor årstall for utgivelse ikke er kjent

Klassiske verk har ikke alltid et kjent eller eksakt publiseringstidspunkt. Verkene vil også som oftest være oversatt og/eller utgitt flere ganger. Det er den utgaven eller oversettelsen du har brukt, du skal vise til.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Dante Alighieri, overs. 2005, s. 241)	Dante Alighieri. (overs. 2005). <i>Den guddommelege komedie</i> (2. utg., M. Ulleland, Overs.). Oslo: Gyldendal.

Ifølge APA trenger de mest betydningsfulle greske og romerske verkene ikke innførel i referanselista. I slike tilfeller gir du opplysninger om verket ved første sitering. For eksempler på dette, se [Henvi­sing til Bibelen eller andre hellige skrifter](#).

Klassisk verk med kjent årstall for utgivelse

Dersom vi står ovenfor et «klassisk» verk hvor publiseringstidspunkt er (eller anses å være) kjent, kan vi i teksten om ønskelig oppgi årstall for første utgivelse i opprinnelseslandet i tillegg til den utgaven/oversettelsen som ligger til grunn for vår tekst.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... ifølge Freud (1930/1966, s. 77)	Freud, F. (1966). <i>Ubehaget i kulturen</i> (P. Larsen, Overs.). Oslo: Cappelen. (Utgitt 1930 med tittel: <i>Das Unbehagen in der Kultur</i> .)

Eventuelt kan noten lyde: Originalverket utgitt 1930.

Henvisning til forfattere med samme etternavn

Hvis man viser til flere verk hvor første forfatter har samme etternavn, bruker man initialer for å skille mellom disse. På den måten sikrer vi at vi ikke skaper forvirring om opphavsperson. Dette gjelder selv om publiseringstidspunktet er forskjellig.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (J. Bing & Bringsværd, 2004, s. 52)	Bing, J. & Bringsværd, T. Å. (2004). <i>Oslo 2084: Fire fortellinger om fremtidige forbrytelser</i> . Oslo: Pax.
... (K. Bing, 2000, s. 39)	Bing, K. (2000). <i>Norge i mit hjerte: Erindringsglimt fra et liv i og med Norge i et halvt århundre</i> . København: Reitzel.

Det er kun *første* forfatternavn i eksempelet over som skal tilføres initialer, altså kun Bing, ikke også Bringsværd (selv om det skulle være flere Bringsværd i referanselista). Grunnen er at Bing blir innførelselementet i referanselista.

Henvisning til flere verk av samme forfatter innen en og samme parentes

Man henviser til verkene i kronologisk rekkefølge (det eldste først). Verkene skal ordnes kronologisk også i referanselista. Verk under utgivelse oppgis sist.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Wassmo, 2003, 2006) Verkene kan også henvises til hver for seg.	Wassmo, H. (2003). <i>Flukten fra Frank: Roman</i> . Oslo: Gyldendal. Wassmo, H. (2006). <i>Et glass melk takk: Roman</i> . Oslo: Gyldendal.

Henvisninger til flere verk av samme forfatter utkommet samme år

Verk av samme forfatter utkommet samme år skiller i teksten ved at man legger til a, b, c osv. etter årstallet. I referanselista skal verkene ordnes innbyrdes i alfabetisk rekkefølge basert på tittelen (her G, R og S). Se bort fra eventuelle ubestemte og bestemte artikler ved alfabetisering. Det er sorteringen i referanselista, ikke siteringsrekkefølgen i teksten som er opphav for bokstavtilordninga.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Lohndal, 2015a, 2015c) Verkene kan også henvises til hver for seg.	Lohndal, T. (2015a). Grammatikk og struktur. <i>Norsklæreren</i> , 39(3), 74–75. Lohndal, T. (2015b). Review of «Syntax of Substance». <i>Linguistic Analysis</i> , 39, 431–435. Lohndal, T. (2015c). Språk er i hjernen. <i>Språknytt</i> , 43(2), 22–24.

I referanselista ordner du verkene innbyrdes alfabetisk etter tittel også når du har eksakt dato for utgivelsen:

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Norheim, 2009a)	Norheim, M. (2009a, 18. mai). «Feelbad»-litteratur på sitt beste [Bokanmeldelse av <i>Toget fra Ajaccio</i> , av A. Oterholm]. Hentet fra http://www.nrk.no/nyheter/kultur/litteratur/1.6614564
... (Norheim, 2009b)	Norheim, M. (2009b, 8. mai). Opium og folket [Bokanmeldelse av <i>Et hav av valmuer</i> , av A. Ghosh]. Hentet fra http://www.nrk.no/nyheter/kultur/litteratur/1.6601051

Henvisning til flere verk av ulike forfattere innen en og samme parentes

Når du viser til verk av flere forfattere i samme parentes, oppgir du verkene i alfabetisk rekkefølge (slik de også vil opptre i referanselista). Bruk semikolon mellom forfatterne i parentesen.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Flere norske fagfolk har publisert bøker om siteringsteknikk og oppsett av litteraturlister (Blomberg, 2007; Langballe, 2004; Spangen, 2007)	Blomberg, W. (2007). <i>Litteraturlisteguiden Vade mecum</i> . Oslo: Transit. Langballe, A. M. H. (2004). <i>Bibliografisk standard</i> . Oslo: Aschehoug. Spangen, I. C. (2007). <i>Referansehåndboken: En veiledning i kildebruk og henvisning til kilder</i> . Oslo: Spartacus.

Henvisninger ved bruk av sekundærkilde

Dersom man henviser til et verk man ikke har lest eller konsultert, må man bruke en annenhåndskilde (sekundærkilde). I den løpende teksten henviser du både til opprinnelig forfatter og til det verket som viser til vedkommende. I referanselista skal du *kun* vise til verk du selv har lest.

Du bør alltid forsøke å finne primærkilden og lese den – annenhåndskilder kan gi misvisende informasjon, mangle kontekst eller inneholde feil. Men i enkelte tilfeller hvor primærkilden er spesielt vanskelig å få tak i, kan sitering fra en sekundærkilde forsvares.

Henvi­ning i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Steenberg, referert i Spangen, 2005, s. 59). Evt. Ifølge Steenberg (referert i Spangen, 2005, s. 59) ...	Spangen, I. C. (2005). <i>En nøkkel til biblioteket blir til: Katalogen og katalogiseringsreglene i historisk perspektiv</i> . Oslo: Høgskolen i Oslo.

I eksemplet over skal Steenberg ikke oppføres i referanselista fordi denne kilden ikke er sjekket.

Henvi­ning til institusjons- eller organisasjonsnavn

Bruk den fullstendige navneformen i teksten for å sikre at det ikke oppstår misforståelser. Den Norske Turistforening skrives derfor fullt ut, ikke bruk forkortelsen DNT. Det Norske Travelskap bruker også DNT som forkortelse. Noen institusjonsnavn er svært lange, mens forkortelsen kan være godt kjent og entydig. I slike tilfeller kan man introdusere forkortelsen ved første henvi­ning og deretter vise til kortformen.

Ved første gangs sitering (når det fulle navnet og forkortelsen er i samme parentes):

... (Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet [NTNU], 2018).

Alternativt (når det fulle navnet er utenfor parentes):

Ifølge Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU, 2018)...

Ved senere siteringer:

... (NTNU, 2018).

I referanselista skal kun fullstendig navneform føres opp.

Henvi­ning i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet [NTNU], 2018) Deretter: ... (NTNU, 2018)	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. (2018). Kunnskap for en bedre verden: NTNU strategi 2018–2025. Hentet fra https://www.ntnu.no
... (Helsedirektoratet, 2018)	Helsedirektoratet. (2018). Næringsstoffanbefalinger. Hentet fra https://helsedirektoratet.no

Henvi­ning til Bibelen eller andre hellige skrifter

Bibelen er systematisk inndelt og nummerert. Hver del har en fulltittel og en kjent forkortelse. Se Bibelens innholdsfortegnelse for forkortelsene. Evangeliet etter Lukas forkortes for eksempel Luk. I eksempelet nedenfor henvises det Evangeliet etter Lukas, vers 2:7.

Bruk de forkortelsene og den nummereringen som publikasjonen har. Identifiser hvilken utgave av Bibelen du har brukt første gang du siterer verket hvis dette er vesentlig informasjon i ditt arbeid. Deretter kan du nøye deg med å vise til kapittel, vers osv.

Reglene over kan også anvendes på andre hellige skrifter.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Angi utgave første gang hvis relevant: ... «for det var ikke husrom for dem.» (Luk. 2:7, Bibel 2011). Deretter kun henvisning til del, kapittel, vers (Luk. 2:7) (Koranen 1:6-7)	Bibelen og andre hellige verk skal generelt ikke ha innførsel i referanselista, men hvis du mener at det er nyttig for leseren kan den inkluderes.

Henvisning til hele bokserier

Av og til har man behov for å henvise til hele serier, ikke til det enkelte verk. Seriene kan ha individuelle titler (for eksempel Millennium-serien til Stieg Larsson) eller karakteriseres ved at alle titlene starter likt (for eksempel Angela Sommer-Bodenburgs bøker: *Den vesle vampyren ...*). Angi årstall for første og siste bind. I referanselista oppgis antall bind etter tittelen på serien.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... kjennetegner serien om Pelle og Proffen (Ambjørnsen, 1987-1995)	Ambjørnsen, I. (1987-1995). <i>Pelle og Proffen</i> (bd. 1-10). Oslo: Cappelen.

Henvisning til personlig kommunikasjon (e-post, telefonsamtaler, intervjuer, forelesningsnotater osv.)

Det som er felles for eksemplene under, er at omverdenen er mer eller mindre utestengt fra å kunne konsultere kildene. E-poster som ikke finnes i offentlig tilgjengelige arkiv, er eksempler på dette, likeså digitale lydfiler av intervjuer. Hva som blir sagt i en telefonsamtale eller på en forelesning kan normalt heller ikke dokumenteres eller verifiseres i ettertid. Referanselista skal kun inneholde dokumenterbar (etterprøvbar) informasjon. Henvis til personlig kommunikasjon bare i teksten, og oppgi så presis dato som mulig.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (A. Hansen, personlig kommunikasjon, 18. mars 2017). Anne Hansen (personlig kommunikasjon, 18. mars 2017) påpekte i epost at Per Haugen bekreftet dette i samtale (personlig kommunikasjon, 7. mai 2017). I samtale med Trine Larsen (personlig kommunikasjon, 17. februar 2018) framkom det at ...	Personlig kommunikasjon skal ikke i referanselista!

Utforming av referanselista

Generelt

Referanselista (litteraturlista) skal inneholde nok informasjon til at en publikasjon kan identifiseres og entydig skilles fra andre publikasjoner.

Bruk av hengende innrykk (hengemarg) og kursivering

APA bruker hengende innrykk (hengemarg) når referansen strekker seg over mer enn én linje.

Publikasjonens tittel er kursivert for de fleste publikasjonstyper. Titler på bøker, periodika, filmer, videoer, TV-show og mikrofilmpublikasjoner skal i utgangspunktet kursiveres. For nærmere opplysninger om bruk av kursiv, se eksempler ved de ulike dokumenttypene.

Bruk av store og små bokstaver

Første bokstav i tittel og eventuell undertittel skal ha stor bokstav (*Literature for the English classroom: Theory into practice*). Følg ellers rettskrivingsreglene i tråd med språket i publikasjonen.

Språkform

Dersom du har skrevet oppgaveteksten på norsk, skal norsk være språkformen også i referanselista. Det betyr at du i noen tilfeller må oversette utgaveopplysninger. Navn, titler og undertitler skal alltid være på samme språk som i selve publikasjonen. Alle elementer som legges til ved utforming av referanselista, som for eksempel sidetall (s. 204–220), ansvarsforhold (Red.), innskudd for materialbetegnelse og liknende ([Lydbok]), får derimot norsk ordlyd. Datoer gis i henhold til norsk praksis (2010, 18. september) eller 18. september 2010.

Bruk norske forkortelser når teksten din er skrevet på norsk, selv om du refererer til et engelsk dokument.

Dersom du skriver oppgaveteksten på engelsk, følger referanselista engelsk språkform og datopraksis.

Innførselens hovedkomponenter – trykte bøker og liknende selvstendige publikasjoner

Nedenfor følger en gjennomgang av elementene som er med i innførselen ved registrering av en trykt bok eller liknende publikasjoner. Se for øvrig reglene for hvordan de ulike materialtypene skal føres i referanselista! Elementene er uthevet.

Personlig forfatter(e)

Dersom det finnes én eller flere forfattere, siteres disse først. Institusjoner regnes i denne sammenhengen også som forfatter. Etter forfatternavnet/-navnene skal det være punktum.

Eksempel:

Christensen, L. S. (2005). *Modellen: Roman*. Oslo: Cappelen.

Di derre. (1998). *Slå meg på! Popmusikk* [Musikktrykk]. Oslo: Blåmann musikkforlag.

Dersom publikasjonen *ikke* har personlig forfatter, oppgir du publikasjonens redaktør eller annen ansvarlig person. Hvis det er knyttet en ansvarsangivelse til navnet (for eksempel (Red.)), skal det være punktum også etter denne opplysningen.

Eksempel:

Alsvik, O. (Red.). (2005). *Musikk, identitet og sted*. Oslo: Norsk lokalhistorisk institutt.

Publiseringstidspunkt

Publiseringstidspunkt er neste element i innførselen. Et publiseringstidspunkt kan være et årstall eller en eksakt dato. Publiseringstidspunkt settes i parentes. Parentesen etterfølges av punktum.

Eksempel:

Christensen, L. S. **(2005)**. *Modellen: Roman*. Oslo: Cappelen.

Tittel

Det neste elementet er tittel. Undertittel tas med etter kolon og starter med stor bokstav. Tittelen etterfølges av punktum. På bøker og liknende materiale skal tittel og undertittel være i kursiv.

Eksempel:

Christensen, L. S. (2005). ***Modellen: Roman***. Oslo: Cappelen.

Eventuell informasjon om utgave, sidetall (for kapitler) og/eller antall bind skal stå umiddelbart etter tittelen i parentes. Denne informasjonen skal ikke være kursivert.

Eksempler:

Alnæs, K. (2004–2007). *Historien om Europa* **(bd. 1–4)**. Oslo: Den norske bokklubben.

American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* **(6. utg.)**. Washington, DC: Forfatter.

Helland, S. (2012). Spesialpedagogisk arbeid i barnehagen. I E. Befring & R. Tangen (Red.), *Spesialpedagogikk* **(5. utg., s. 594–611)**. Oslo: Cappelen Akademisk.

Eventuell material-/sjangerbetegnelse følger etter tittel og utgaveinformasjon, og skal stå i skarpe klammer.

Eksempel:

Johannessen, J. V. (2008). *Kunsten å leve* **[Digibok]**. Melhus: Lydbokforlaget.

Dersom en ansvarlig person eller institusjon ikke finnes, rykker tittelen inn på forfatters plass først i innførselen.

Eksempel:

Historisk riss for Vestfold: Vestfolds historiske utvikling fra 10000 f. Kr og til vår egen tid. (2005). Tønsberg: Vestfold fylkeskommune.

Utgivelsessted

Utgivelsessted oppgis etter tittlelementet, etterfulgt av kolon.

Eksempel:

Christensen, L. S. (2005). *Modellen: Roman*. **Oslo**: Cappelen.

Forlag

For bøker skal forlag være med i innførselen. Innførselen avsluttes med punktum.

Eksempel:

Christensen, L. S. (2005). *Modellen: Roman*. Oslo: **Cappelen**.

Sortering av innførsler i referanselista

Referanselista ordnes alfabetisk.

I de fleste tilfeller er det forfatter og år som avgjør rekkefølgen i referanselista. I visse tilfeller spiller også tittelen inn.

Dersom det er flere verk av samme forfatter, skal de sorteres kronologisk slik at de eldste står først.

Eksempel på sortering:

Hansen, B. (2010). ...

Hansen, B. (2014a). Bestemmelser ...

Hansen, B. (2014b). Vedtekter ...

Hansen, B. (Red.). (2015). ...

Hansen, B. (2016). ...

Hansen, B. (under utgivelse). ...

Hansen, B. & Jensen, T. (2012). ...

Hansen, B. & Jensen, T. (2013). ...

Hansen, B. & Olsen, T. (1999). ...

Hansen på hjørnet. (2009). ... [organisasjon]

Hansens siste sigarett. (2010). ... [tittel]

Innførelens hovedkomponenter – nærmere beskrivelse

Form på personnavn

Personnavn skal som hovedregel stå på etternavn, etterfulgt av initialer (navnet inverteres). Fornavn og mellomnavn oppgis bare med initialer selv om navnene er kjente.

Henvi­sing i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Christensen, 2005, s. 44)	Christensen, L. S. (2005). <i>Modellen: Roman</i> . Oslo: Cappelen.
... (Munthe-Kaas, 1996, s. 18)	Munthe-Kaas, H. (1996). <i>Dragen våkner: Kinas kapitalistiske revolusjon</i> . Oslo: Universitetsforlaget.
... (von Koenigswald, 1956, s. 46) NB! Stor bokstav i begynnelsen av en setning: Von Koenigswald (1956, s. 46) hevder at...	von Koenigswald, G. H. R. (1956). <i>Meeting prehistoric man</i> . London: Thames and Hudson.
... (Navarro Durán, 2006, s. 89)	Navarro Durán, R. (2006). <i>Don Quijote: Fortalt for barn</i> (C. Rugstad, Overs.). Oslo: Omnipax.

Munthe-Kaas er et sammensatt etternavn forbundet med bindestrek. «Bindestreknavn» føres inn på første ledd. Lars Saabye Christensen har også et sammensatt navn, men siden dette ikke er forbundet med bindestrek, regnes det mellomste som mellomnavn, og innførelse blir på siste ledd. Spanske navn kan imidlertid inneholde doble etternavn også når de er adskilt med mellomrom. Og prefiks som van, von, St., de og y vil i de fleste tilfeller regnes som en del av etternavnet. Men her finnes unntak, som Beethoven, L. van!

Dersom forfatteren har bindestrek mellom fornavnene, angis disse i referanselista. Lars-Ludvig Røed blir dermed innført på Røed, L.-L.

Form på institusjonsnavn

Institusjonsnavn skrives fullt ut, for eksempel Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Grunnen til dette er at forkortelser som oftest ikke er 100 % entydige. Utelat ord som antyder selskapsform (A/S, Inc. og liknende).

Dersom du viser til en underavdeling av en organisasjon, kan du skille over- og underordnet enhet med komma.

Eksempel:

Nord universitet, Studiested Nesna, Avdeling for lærerutdanning.

Følg rettskrivningsregler i det enkelte språk når det gjelder bruk av store og små bokstaver i institusjonsnavn.

Eksempel:

Scottish Widows Bank, Securitas.

Språkrådets hjemmeside kan være til hjelp: <http://www.sprakradet.no>

Publiseringstidspunkt

I de fleste tilfeller er publiseringstidspunkt det samme som årstall for utgivelse. Dersom vi refererer til en bestemt utgave av en publikasjon, må årstallet vi oppgir samstemme med utgaven.

Publiseringstidspunkt kjent, men står ikke i publikasjonen

Hvis årstallet ikke står i publikasjonen, men er kjent, bruker du hakeparentes i referanselista.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Hoff, 1995, s. 13)	Hoff, Ø. [1995]. <i>En ætt fra Sandvika på Jøa: Ca 1693–1994</i> . Jøa: Forfatter.

Ukjent publiseringstidspunkt

Dersom årstall for utgivelse er ukjent, markeres dette med betegnelsen u.å. (uten år).

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Nilsen, u.å., s. 12)	Nilsen, N. (u.å.). <i>En natt i desember</i> . Oslo: Forfatter.

Eksakt publiseringsdato

Eksakt dato brukes istedenfor kun årstall for artikler i magasiner, nyhetsbrev, brev, aviser og tidsskrifter som utgis ukentlig (for eksempel *Science* eller *Nature*). Nøyaktige datoer er også nødvendig for podkaster og innlegg til blogger, YouTube og sosiale medier, samt kommentarer om det samme. Hvis en nettkilde oppdateres ofte, skal nøyaktig dato være med (for eksempel Wikipedia-sider).

Hvis du skriver oppgaven din på norsk, skal du bruke norsk datoformat – «år, dag, måned», for eksempel (2017, 21. mars). Dersom teksten din er skrevet på engelsk, skal du bruke formen «år, måned, dag», eksempelvis (2017, March 21).

Tidsskrifter og liknende publikasjoner kan noen ganger oppgi måned, årstid og liknende i stedet for eksakt dato. Bruk samme språkform som i teksten din. Eksempel: (2018, vår) eller (2018, Spring).

Tittel

Hovedtittelen skal stemme med det som står i ressursen du har brukt. Den beste kilden til korrekt tittel på bøker er som regel tittelsida inne i boka.

Titler og undertitler skal normalt stå i kursiv. Dersom kilden du har brukt er en del av en større publikasjon (artikkel i et tidsskrift, kapittel i bok osv.), er det tittelen på den større

publikasjonen (vertsdokumentet) som står i kursiv. Det er egne regler for kursiv i titler på nettsider. Studer derfor retningslinjer under den enkelte materialtype.

Bruk store og små bokstaver i tråd med reglene på det aktuelle språket. Normalt skal kun første ord i tittel og undertittel ha stor bokstav.

NB! Ved henvisning til tidsskrifter, aviser og liknende skal navnet på den løpende ressursen på engelsk skrives med store bokstaver (og kursiveres) fordi de regnes som egennavn. Eksempel: *Social Science Quarterly*. Småord skal ikke ha store bokstaver: *Nicotine and Tobacco Research*. På norsk vil formen være: *Nytt norsk tidsskrift*.

Materialbetegnelse og type innholdsbarer/sjangerangivelse

APA gir mulighet for å spesifisere hvilken type ressurs vi står ovenfor, enten det er sjanger og/eller fysisk format, eller vi rett og slett har behov for å presisere innholdet.

Eksempler:

Re: Web Standards and I.A.s [Melding til epostliste]

Kurt koker i hodet [Lydbok]

Vinterkyss [DVD].

Det er også mulig å kombinere materialtype (for eksempel lydbok) og bærer (for eksempel CD) om det skulle være behov ([Lydbok, CD]). Du står fritt til selv å angi den mest dekkende materialbetegnelsen.

Eventuell sjangerbetegnelse angis så presist som mulig, for eksempel [Audio podkast].

Utgave

Dersom en publikasjon er kommet i flere utgaver, skal utgaveopplysningene være med. Merk at det er årstall for den utgaven du har brukt, du skal oppgi. Når referanselista skrives på norsk, oversetter vi utgaveopplysningene vi finner i publikasjonen.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Imsen, 2014, s. 71)	Imsen, G. (2014). <i>Elevenes verden: Innføring i pedagogisk psykologi</i> (5. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Angi alltid utgave med arabiske tall hvis dette er mulig. Hvis ikke, skriv det som står i publikasjonen, for eksempel (Versjon 3.0), (Ny, rev. utg.) eller (Bokmålutg.). Ta ikke med opplag med mindre dette er å oppfatte som en utgaveopplysning (for eksempel revidert opplag).

Av og til er det knyttet en bestemt person til revisjonen av en gitt utgave. Dersom personen er sterkt forbundet med tittelen, kan personens navn tas med i referansen.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Gjørts, 2004, s. 5)	Gjørts, B. (2004). <i>Opplysningssøking: Innføring i håndbokskunnskap og søking i databaser med øvelses- og innsendingsoppgaver</i> (3. utg. ved Jofrid Holter). Oslo: Høgskolen i Oslo.

Utgivelsessted

For steder i USA gir APA anvisning om at by og stat bør inngå i utgiverinformasjonen. Staters navn forkortes i henhold til den offisielle, tobokstavsforkortelsen til U.S. Postal Service (se <https://pe.usps.com/text/pub28/28apb.htm>).

For steder utenfor USA sier APA-reglene at man skal skrive både by og landets navn. Bruk denne reglen bare dersom stedet er lite kjent for leseren. Skriv Paris, *ikke* Paris, Frankrike. Norske navn forutsettes kjente.

På tidsskrifter, aviser og andre løpende ressurser brukes stedsinformasjon kun til å skille to publikasjoner med samme tittel.

Utgivelsessted står ikke i publikasjonen

Dersom utgivelsessted ikke står i publikasjonen, prøver vi å finne dette (gjelder typer publikasjoner hvor opplysninger om utgiversted skal være med, se reglene for de ulike materialtypene).

Publikasjon som har kommet ut flere steder

Ofte vil flere utgivelsessteder være nevnt. Ta med bare det første, eller stedet for hovedkontoret til utgiveren dersom dette er klart presisert. Boka i eksempelet under er utgitt både i Lanham, Maryland og i London.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (McCabe, 2001, s. 32)	McCabe, R. B. (2001). <i>Civic librarianship: Renewing the social mission of the public library</i> . Lanham, MA: Scarecrow.

Staten føyes til i forkortet form i henhold til U.S. Postal Service (Maryland=MA).

Forlagsnavn og utgivers navn

Oppgi kortest mulig form som vil bli forstått. Fjern vanlige småord som forlag, publisher, Inc., Co. og liknende. Eks.: Gyldendal (ikke Gyldendal Norsk Forlag AS). Ordene Books og Press beholdes i navnet.

Forfatter er også utgiver

Når forfatteren er forleggeren, skriv ordet Forfatter.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (American Psychological Association, 2010, s. 101)	American Psychological Association. (2010). <i>Publication manual of the American Psychological Association</i> (6. utg.). Washington, DC: Forfatter.
... (Johansen, 1984, s. 23)	Johansen, S. (1984). <i>Trekk fra Trøgstad arbeiderpartis historie</i> . Trøgstad: Forfatter.

Generelle retningslinjer for kilder fra internett

APA anbefaler at man i hovedsak inkluderer den samme bibliografiske informasjonen for kilder fra internett som for «håndholdte» medier. Det er likevel visse typer informasjon som man vanligvis ikke finner på nett. Dette gjelder særlig utgiversted og forlag.

DOI og URL

I tillegg til den bibliografiske informasjonen må man angi hvor ressursen finnes på nett. I mange tilfeller betyr dette å oppgi URL til nettsida. URL oppgis i formen «Hentet fra URL», på engelsk brukes betegnelsen «Retrieved from».

Eksempel:

Hentet fra <http://www.apa.org>

Men der hvor det finnes en permanent identifikator (for eksempel DOI – Digital Object Identifier), skal du bruke den i stedet for URL. DOI-systemet er utviklet for å gi en mer permanent identifisering av elektroniske ressurser enn det nettadressen vil være (se <http://www.doi.org>). De aller fleste utgivere tildeler DOI til artikler i tidsskrift. Vis til DOI etter dette formatet:

<https://doi.org/xxxxxx>

DOI kan noen ganger være vanskelig å finne. APA har derfor laget et lite «kurs»:

<http://blog.apastyle.org/apastyle/2009/12/how-to-find-a-doi.html>

Ikke bruk punktum som avslutning etter DOI eller URL, ettersom det kan føre til at man ikke får treff på ressursene ved nettsøk. Angi en så fullstendig nettadresse/URL som mulig slik at leseren kan komme direkte til dokumentet. Unntak fra denne regelen er tydelig markert i eksemplene som følger. URL-en kan være aktiv i referanselista.

Dersom du må dele URL-en, gjør du det før meningsbærende tegnsetting.

Mange elektroniske ressurser er tilgjengelig via databaser eller dataverter. Man skal normalt ikke angi database- eller vertsinformasjon fordi denne kan endres over tid, og ikke alle har tilgang. Dersom et elektronisk dokument uten DOI er funnet i en database, som ERIC eller JSTOR, anbefaler APA at man oppgir hjemmesiden til den opprinnelige publiseringskanalen, f.eks. tidsskriftet, i referansen. Bruk formuleringen Hentet fra https://url_til_hjemmesiden. Hvis det ikke finnes en hjemmeside, skal databasenavnet inkluderes i URL-en. Bruk én av disse formuleringene: Hentet fra https://url_som_inkluderer_databasenavn eller Tilgjengelig via Databasenavn (Tilgangsnr. xxxx). (Se eksemplet under [Avhandlinger i betalingsdatabaser](#).)

APA anbefaler at man bruker kortest mulig lenke for å unngå lenkeråte. Dersom du ønsker å legge inn lenke direkte til nettsiden/dokumentet du har brukt, bør du se om nettsiden oppgir en permanent lenke (perma link). Ofte kan du finne slike lenker under deleikon.

Endelig sjekking av lenker er det siste man gjør før innlevering av oppgave eller publisering av dokument. Dersom en publikasjon er fjernet fra Internett bør man vurdere å skifte denne ut med en tilsvarende ressurs. Ønsker man imidlertid å beholde den fjernede ressursen som referanse, er det viktig å oppgi lesedato samt en note om at ressursen er fjernet fra nettet.

Årstall og dato

Mange internettressurser inneholder ikke årstall. Bruk i så fall dato for siste oppdatering. Noen nettressurser skal ha med eksakt publiseringsdato. Hvis du lurer på om du må oppgi eksakt dato eller kun årstall, se delen om [Eksakt publiseringsdato](#) under Utforming av referanselista.

Lesedato skal ikke være med på innhold som trolig ikke vil bli endret eller oppdatert. Men dersom innholdet i ressursen er av en slik karakter at det endres ofte, må man i tillegg oppgi når man leste ressursen. Dette vil for eksempel være tilfelle med Wikipedia-artikler og blogger. Lesedato angis på norsk i formen «Hentet dag måned år fra URL»

Eksempel:

Hentet 24. mai 2018 fra http://en.wikipedia.org/wiki/Michael_Jackson

For mer informasjon om elektroniske ressurser, se [APA Style Guide to Electronic References, Sixth Edition](#) (tilgjengelig i [PDF](#) og [Kindle](#) format), i tillegg til [APA Publication Manual](#) (6. utg.). For å referere til kilder som ikke finnes i manualene, bruk eksemplene som ligner mest, eller få [tips fra APA-bloggen](#).

Eksempelsamling

Artikler

Artikler i tidsskrift

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel. *Tidsskriftets tittel*, årgang(nummer), sidetall.

NB! Se bort fra benevnelser som årgang, hefte, nummer osv., angi kun tallene. Sidetall innledes uten s. Årgangsinformasjon kursiveres, men ikke opplysninger om heftenummer eller sidetall. Nummer er unødvendig når tidsskriftet har kontinuerlig paginering (når første sidetall i nummer 2 fortsetter etter siste sidetall i nummer 1), og bør sløyfes.

Om årgang (volum) mangler, kan årstallet tre inn i en dobbeltrolle også som årgang. Oppgi DOI dersom dette finnes.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Audunson, 2016, s. 20)	Audunson, R. (2016). Offentlighetens akvarium. <i>Bok og bibliotek</i> , 83(6), 20–21.
... (Franzen et al., 2009, s. 17)	Franzen, J. L., Gingerich, P. D., Habersetzer, J., Hurum, J. H., von Koenigswald, W. & Smith, B. H. (2009). Complete primate skeleton from the middle Eocene of Messel in Germany: Morphology and paleobiology. <i>PLoS ONE</i> , 4(5), 1–27. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0005723
... (Bala, Strzeszynski & Topor-Madry, s. 14) ...	Bala, M. M., Strzeszynski, L. & Topor-Madry, R. (2017). Mass media interventions for smoking cessation in adults. <i>Cochrane Database of Systematic Reviews</i> , 2017(11), 1–91. https://doi.org/10.1002/14651858.CD004704.pub4

Artikler i elektronisk tidsskrift – uten DOI

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel. *Tidsskriftets tittel*, årgang(nummer), sidetall. Hentet fra <https://url>

APA anbefaler at man oppgir URL-en til tidsskriftets hjemmeside for å unngå «råtne» lenker.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Bø, 2019, s. 91)	Bø, R. (2019). Kognitiv rehabilitering ved alkoholavhengighet: Supplement til ordinær behandling? <i>Tidsskrift for Norsk psykologforening</i> , 56(2), 88–98. Hentet fra https://psykologtidsskriftet.no

Artikler i abonnementsbasert database

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Abbott, 1998)	Abbott, A. (1998). Professionalism and the future of librarianship. <i>Library Trends</i> , 46, 430-444.
... (Dillon & Foucault, 1980, s. 4)	Dillon, M. & Foucault, M. (1980, vinter-vår). Conversation with Michel Foucault. <i>The Threepenny Review</i> , 4-5.

Nummereringen/dateringen i publikasjonen er «Winter-Spring» men siden oppgaven er skrevet på norsk, oversettes opplysningen.

Referansen er funnet i JSTOR. APA anbefaler at man viser til «primary publishing channel» som i dette tilfellet er tidsskriftet i trykt form (se APA-manualen s. 191-192).

Artikler i aviser

Trykte aviser

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel. *Avisens tittel*, sidetall.

Dersom det kan lette gjenfinningen og/eller identifiseringen av artikkelen kan man legge til et identifiserende element i skarpe klammer rett etter tittelen. Eksempel: Virkelig verdens første hjerteoperasjon? [Brev til redaktøren].

Ta med seksjon om nødvendig for å skille ulike utgaver eller deler av avisen fra hverandre (for eksempel: Aftenposten, Kultur). Sidetall innledes med s. Se bort fra betegnelser som årgang, hefte, nummer osv.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Skjeggstad, 2018)	Skjeggstad, H. (2018, 14. mai). Gi lærerne ansvaret de så gjerne vil ha. <i>Aftenposten, Kommentar</i> , s. 3.

Aviser på Internett

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel. *Avisens tittel*. Hentet fra <https://url>

Ta med seksjon om nødvendig for å skille ulike utgaver eller deler av avisen fra hverandre (for eksempel: Aftenposten, Kultur).

APA anbefaler at man skal oppgi URL-en til avisens hjemmeside for å unngå «råtne» lenker.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Knapstad, 2018)	Knapstad, M. L. (2018, 9. mai). En jafs av Bergen. <i>Aftenposten, A-magasinet</i> . Hentet fra https://www.aftenposten.no

Anmeldelser

Nedenfor gis noen eksempler på anmeldelser av ulike medietyper. Anmeldelser publiseres i en mengde ulike publiseringskanaler, for eksempel i aviser eller tidsskrift. Følg egenskapene til den enkelte medietypen ved oppsett av referansene.

Bokanmeldelser i tidsskrift

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Bokanmeldelse av *Tittel på boka*, av F. F. Forfatter]. *Tidsskriftets tittel, årgang*(nummer), sidetall.

Merk at APA bruker komma mellom tittelen på boka og forfatterens navn.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Anvik, 2018)	Anvik, T. (2018). Grundig om kommunikasjon og sykepleie [Bokanmeldelse av <i>Kommunikasjon i relasjoner</i> , av H. Eide & T. Eide]. <i>Tidsskrift for Den norske legeförening</i> , 138, 387. https://doi.org/10.4045/tidsskr.17.0996

Filmanmeldelser i tidsskrift

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Filmanmeldelse av *Tittel på film*, funksjon av A. A. Ansvarshavende, filmens publiseringsår]. *Tidsskriftets tittel, årgang*(nummer), sidetall.

Merk at APA bruker komma mellom tittelen på filmen og navn på ansvarshavende.

Ansvarshavende vil være regissør, produsent osv.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Sentevska, 2017)	Sentevska, I. (2017). Liberation day og Laibachs provokasjonskunst [Filmanmeldelse av <i>Liberation day</i> , regissert av Morten Traavik, 2016]. <i>Norsk Shakespeare tidsskrift</i> , (1), 40–44.

Musikkanmeldelser i avis

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Musikkanmeldelse av *Tittel på musikkverk*, av A. A. Ansvarshavende, musikkverkets publiseringsår]. *Tidsskriftets tittel, årgang*(nummer), sidetall.

Merk at APA bruker komma mellom tittelen på musikkverket og navn på ansvarshavende.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Rødahl, 2018)	Rødahl, M. (2018, 23. april). Pinlig 66-årskrise [Musikkanmeldelse av <i>44/876</i> , av Sting & Shaggy, 2018]. <i>Dagbladet</i> , s. 30.

Anmeldelser av spill i tidsskrift

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Anmeldelse av spillet *Tittel på spill*, funksjon av A. A. Ansvarshavende, spillets publiseringsår]. *Tidsskriftets tittel, årgang*(nummer), sidetall.

Merk at APA bruker komma mellom spillets tittel og navn på ansvarshavende.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Dreadnought, 2017)	Dreadnought [Anmeldelse av spillet <i>Dreadnought</i> , produsert av Yager, 2016]. (2017, juli). <i>Edge: The Future of Interactive Entertainment</i> , (317), 43.

Ingen forfatternavn er oppgitt for denne spillanmeldelsen.

Bokanmeldelser på Internett

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Bokanmeldelse av *Tittel på boka*, av F. F. Forfatter]. Hentet fra <https://url>

Merk at APA bruker komma mellom tittelen på boka og forfatterens navn.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Norheim, 2018)	Norheim, M. (2018, 3. mai). Galskap og gørr på Grønland [Bokanmeldelse av <i>Rød mann/Sort mann</i> , av K. Leine]. Hentet fra https://www.nrk.no/kultur/xl/galskap-og-gorr-pa-gronland-1.14025151

Filmanmeldelser i nettavis

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel
[Filmanmeldelse av *Tittel på film*, funksjon av A. A. Ansvarshavende, filmens
publiseringsår]. *Avisens tittel*. Hentet fra <https://url>

Merk at APA bruker komma mellom filmtittelen og navn på ansvarshavende og år. APA anbefaler å vise til avisens hovedside på grunn av faren for «råtne» lenker.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Alver, 2007)	Alver, E. (2007, 6. september). Tatt av kvinnen: Gjenkjennelig, elegant og morsom [Filmanmeldelse av <i>Tatt av kvinnen</i> , regissert av P. Næss, 2007]. <i>Dagbladet</i> . Hentet fra http://www.dagbladet.no

Musikkanmeldelser i nettavis

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel
[Musikkanmeldelse av *Tittel på musikkverk*, av A. A. Ansvarshavende, musikkverkets
publiseringsår]. *Avisens tittel*. Hentet fra <https://url>

Merk at APA bruker komma mellom musikkverkets tittel og navn på ansvarshavende og år. APA anbefaler å vise til avisens hovedside på grunn av faren for «råtne» lenker.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Rønning, 2010)	Rønning, Ø. (2010, 10. august). Vamp-vokalistene bryter stillheten [Musikkanmeldelse av <i>Alle e aleina</i> , av J. Toft, 2010]. <i>Dagbladet</i> . Hentet fra http://www.dagbladet.no

Anmeldelser av spill i nettavis

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Anmeldelse av
spillet *Tittel på spill*, funksjon A. A. Ansvarshavende, spillets publiseringsår]. *Avisens
tittel*. Hentet fra <https://url>

Merk at APA bruker komma mellom tittelen på spillet og navn på ansvarshavende og år.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Singsaas, 2017)	Singsaas, F. (2017, 9. mars). Terningkast syv! [Anmeldelse av spillet <i>The legend of Zelda: Breath of the wild</i> , utviklet av Nintendo, 2017]. <i>Adresseavisen, Kultur</i> . Hentet fra https://www.adressa.no

Intervjuer

Intervjuer i tidsskrift funnet på Internett

Dersom det ikke framgår av tittelen at det er et intervju, kan man legge til nærmere forklaring som [Intervju] evt. [Intervju med ...] etter tittelen.

APA anbefaler å vise til tidsskriftets hjemmeside for å unngå «råtne» lenker. Artikkelen finnes ved å søke i arkivet.

... (Hagemann, 2015, siste avsn.)	Hagemann, B. (2015, 27. august). Eminent ansvarlighet [Intervju med Hans Petter Graver]. <i>Apollon</i> . Hentet fra http://www.apollon.uio.no
-----------------------------------	--

Bøker

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (utgave). Utgivelsessted: Forlag.

Bok med personlig forfatter(e)

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Gilje & Grimen, 1993, s. 19)	Gilje, N. & Grimen, H. (1993). <i>Samfunnsvitenskapenes forutsetninger: Innføring i samfunnsvitenskapenes vitenskapsfilosofi</i> . Oslo: Universitetsforlaget.
... (Bell, 1998, s. 11).	Bell, B. L. (1998). <i>An annotated guide to current national bibliographies</i> (2. fullstendige omarb. utg.). München: Saur.

Bok med redaktør(er)

Funksjonen redaktør angis på det språket som referanselista utformes etter (Red., Ed., Eds. osv.). For studentarbeider vil språk i dokument og derved også referanseliste som hovedregel være norsk. Merk bruk av stor bokstav i Red. I henvisningen i teksten gjør vi ikke forskjell på redaktører og forfattere.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Laskie, 2017)	Laskie, C. (Red.). (2017). <i>Biblioteksdidaktik</i> . København: Hans Reitzel.

Kompendier og deler av kompendier

Dersom kilden for den opprinnelige artikkelen er angitt i kompendiet, kan du referere til artikkelen som en primærkilde. Dette betyr at du refererer til denne teksten i sin originale form (ikke som en del av et kompendium), der kildeangivelsen hentes fra opplysningene i kompendiet (øverste eksempel).

Dersom kilden *ikke* er angitt i kompendiet eller er angitt ufullstendig, må du enten finne originalkilden og referere til denne eller vise til teksten som en del av kompendiet. I siste tilfelle følges eksempelet fra [Kapitler/artikler i redigerte bøker](#).

For å vise til et helt kompendium, følg eksempelet fra [Redigert bok](#).

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (utgave). Utgivelsessted: Forlag.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... mens Hundeide (1977, s. 65) mener at Piagets metode er ineffektiv.	Hundeide, K. (1977). En vurdering av Piagets aktivitetspedagogikk. <i>Norsk pedagogisk tidsskrift</i> , 61, 60–68.
... (Naper, 2007)	Naper, C. (Red.). (2007). <i>Litteratursosiologi: Tekstsamling</i> . Oslo: Høgskolen i Oslo.

Kapitler/artikler i redigerte bøker

Artikkelens forfatter(e). (bokens publiseringstidspunkt). Artikkelens tittel: Undertittel. I Bokens redaktør(er), *Bokens tittel: Undertittel* (utgave, bind, artikkelens sidespenn). Utgivelsessted: Forlag.

NB! Navn på redaktør(er) etter «I» skrives med naturlig ordstilling (ikke i invertert form). Merk at bøker uten redaktør ikke refereres på kapittel, men som hel bok.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Bjørnenak & Helgesen, 2009)	Bjørnenak, T. & Helgesen, Ø. (2009). Kunderelasjoner og økonomisk styring. I B. T. Kalsaas (Red.), <i>Ledelse av verdikjeder: Strategi, design og konkurransevne</i> (s. 99–115). Trondheim: Tapir akademisk.
... (Jones, 2018, s. 125)	Jones, M. (2018). The needs of mentors. I K. Smith & M. Ulvik (Red.), <i>Veiledning av nye lærere: Nasjonale og internasjonale perspektiver</i> (2. utg., s. 124–139). Oslo: Universitetsforlaget.

Antologi eller artikkelsamlinger av én forfatter, med red.

Refereres til som bok med redaktør(er) når det dreier seg om hele boken, eller artikkel/kapittel i redigert bok når det dreier seg om en enkelt del.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Hele boka: <i>Mind in society</i> (Cole, John-Steiner, Scribner & Souberman, 1978) er en samling av Vygotskys teoretiske tekster.	Cole, M., John-Steiner, V., Scribner, S. & Souberman, E. (Red.). (1978). <i>Mind in society: The development of higher psychological processes</i> . Cambridge, MA: Harvard University Press.
Del av boka av redaktør(er): ... som Cole og Scribner skriver i forordet (Cole, John-Steiner, Scribner & Souberman, 1978, s. 11)	Cole, M. & Scribner, S. (1978). Introduction. I M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner & E. Souberman (Red.), <i>Mind in society: The development of higher psychological processes</i> (s. 1–14). Cambridge, MA: Harvard University Press.
Del av boka av hovedforfatter: De fleste psykologiske eksperimenter bruker en stimulus-respons modell (Vygotsky, 1978, s. 58).	Vygotsky, L. S. (1978). Problems of method. I M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner & E. Souberman (Red.), <i>Mind in society: The development of higher psychological processes</i> (s. 58–78). Cambridge, MA: Harvard University Press. (Opprinnelig utgitt i 1930)

Bok med flere forfattere og ingen redaktør, hvor kapitlene er skrevet av enkelte forfattere

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Hele boka: ... (Lillejord, Manger & Nordahl, 2013)	Lillejord, S., Manger, T. & Nordahl, T. (2013). <i>Livet i skolen 2. Grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap: Lærerprofesjonalitet</i> (2. utg.). Oslo: Fagbokforlaget.
Del av boka: ... som Lillejord beskriver i sitt kapittel om samfunnet (Lillejord, Manger & Nordahl, 2013, kap. 2)	

Denne typen bok har ikke separate referanser for enkeltkapitler. Du kan evt. identifisere forfatteren av en del av boka i teksten, utenfor henvisningen.

Bok uten forfatter(e) og redaktør(er)

Når forfatter mangler, trer tittelen inn i forfatterens posisjon i referansen.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (<i>Historisk riss for Vestfold</i> , 2005, s. 15)	<i>Historisk riss for Vestfold: Vestfolds historiske utvikling fra 10000 f. Kr og til vår egen tid.</i> (2005). Tønsberg: Vestfold fylkeskommune.

E-bok

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Verkets tittel: Undertittel* (utgave) [versjon, f.eks. Kindle]. Sted: Utgiver. Hentet fra <https://url>

Dersom boka har DOI, foretrekkes dette, og brukes som eneste stedsinformasjon. For e-bøker som er identiske med trykt utgave, er URL valgfritt.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Vareide, 2018, s. 166)	Vareide, K. (2018). <i>Hvorfor vokser steder? Og hvordan kan utviklingen påvirkes?</i> https://doi.org/10.23865/noasp.32
... (Murray, 2011, s. 47) ...	Murray, R. (2011). <i>How to write a thesis</i> (3. utg.). Maidenhead, UK: Open University Press. Hentet fra https://ebookcentral.proquest.com
... (Goodfellow, Bengio & Courville, 2016, kap. 1, avsn. 3)	Goodfellow, I., Bengio, Y. & Courville, A. (2016). <i>Deep learning</i> [Kindle]. Cambridge, MA: MIT Press. Hentet fra http://www.amazon.com
... (Grostøl, 1972, s. 23)	Grostøl, A. (1972). <i>Den lille håndbrygger: Kortfattet innføring i håndbryggingens etikk og teknikk.</i> Haugesund: Opplysningsforlaget. Hentet fra https://www.nb.no

Dersom en e-bok kommer ut i ulike digitale versjoner eller er begrenset til lesing på ett bestemt produkt (for eksempel Kindle), kan dette forklares i skarpe klammer etter tittelen. E-bøker for Kindle har et eget system for å oppgi sted («location»), men henvis heller til kapittel og avsnitt, ettersom det vil gjøre det lettere for lesere av andre formater.

Kapitler i redigerte e-bøker

Henvi­ning i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Brent-Peterson, 2016, s. 50)	Brent-Petersen, H. (2016). Asset risk assessment, analysis and forecasting in asset backed finance. I M. G. Kavussanos & I. D. Visvikis (Red.), <i>The International handbook of shipping finance: Theory and practice</i> (s. 41–69). https://doi.org/10.1057/978-1-137-46546-7_2
... (Cornell, 2016, s. 88)	Cornell, W. F. (2016). Opening to the vitality of unconscious experience. I R. G. Erskine (Red.), <i>Transactional analysis in contemporary psychotherapy</i> (s. 79–99). London: Karnac Books Limited. Hentet fra https://ebookcentral.proquest.com
... (Kalleberg, 2016, s. 69).	Kalleberg, R. (2016). God og dårlig henvisningsskikk i forskning. I T. Vinther, V. Enebakk & J. C. Hølen (Red.), <i>Vitenskapelig (u)redelighet</i> (s. 67–98). Oslo: Cappelen Damm akademisk. Hentet fra https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/8

Dikt

Henvi­ning i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
I diktet «Ord over grind» skriver Halldis Moren Vesaas (1998, s. 215)...	Vesaas, H. M. (1998). <i>Dikt i samling</i> (2. utg). Oslo: Aschehoug.

Det er ingen spesielle retningslinjer for å referere til dikt, forhold deg til kilden du har funnet diktet i. Vær oppmerksom på at et helt dikt regnes som et eget verk. Du kan sitere hele dikt om du analyserer eller diskuterer diktet i teksten din. Du bør ikke sitere hele dikt som pynt eller stemningssetting i oppgaven eller teksten. Se informasjon om opphavsrett under [bilder og figurer](#).

Flerbindsverk

Helt flerbindsverk

Forfatter(e). (startår-sluttår, evt. kun ett årstall hvis utgitt samtidig). *Tittel: Undertittel* (utgave, Antall bind). Utgivelsessted: Forlag.

Henvi­ning i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Alnæs, 2004–2007)	Alnæs, K. (2004–2007). <i>Historien om Europa</i> (bd. 1–4). Oslo: Den norske bokklubben.

Enkeltbind med individuell tittel

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Alnæs, 2004, s. 24)	Alnæs, K. (2004). <i>Historien om Europa: Bd. 1. Oppvåkning</i> . Oslo: Den norske bokklubben.

Dette er bind 1 i *Historien om Europa*.

Enkeltbind uten individuell tittel

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Kristoffersen, Nortvedt & Skaug, 2005, s. 109)	Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. & Skaug, E.-A. (Red.). (2005). <i>Grunnleggende sykepleie</i> (bd. 1). Oslo: Gyldendal.

Lydbøker

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* [Lydbok eller mer presis materialbetegnelse]. Utgivelsessted: Forlag.

Antall enheter (hvis mer enn én) kan angis som note. Angi tidspunkt i henvisningen på samme måte som det vises på de fleste avspillingsenheter – t:mm:ss. Om tidspunktet er innen første minutt, angi minuttet som 0, for eksempel 0:32 for 32 sekunder.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Loe, 2007, CD1, 25:00)	Loe, E. (2007). <i>Kurt koker hodet</i> [Lydbok]. Oslo: Cappelen.
... (Johannessen, 2008, 1:02:00)	Johannessen, J. V. (2008). <i>Kunsten å leve</i> [Digibok]. Melhus: Lydbokforlaget.

I teksten vises om nødvendig til enhet og eksakt tidsangivelse.

Offentlige kilder

Meldinger og innstillinger til Stortinget

Departement. (publiseringsår). *Tittel: Undertittel* (meldingsnr. (år-år)). Hentet fra <https://url> (eller Sted: Departementet.)

I forbindelse med at norsk lovbehandling ble endret 1. oktober 2009, ble det innført nye betegnelser på Stortingets og regjeringens publikasjoner. En oversikt over disse finnes på <http://www.stortinget.no/Hva-skjer-pa-Stortinget/Nyhetsarkiv/Forsidenyheter/2008-2009/Nye-publikasjonsbetegnelser/>

Odelsting- og stortingsproposisjoner (Ot. prp, St. prp.) føres opp på samme måte som stortingsmeldinger i referanselista.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... ifølge den tidligere filmmeldingen, som kom i 2007 (Kultur- og kirke departementet).	Kultur- og kirke departementet. (2007). <i>Veiviseren: For det norske filmløftet</i> (St.meld. nr. 22 (2006–2007)). Hentet fra https://www.regjeringen.no
... som nevnt i Meld. St. 20 (Kulturdepartementet, 2010, s. 21) ...	Kulturdepartementet. (2010). <i>Omorganisering av ABM-utvikling</i> (Meld. St. 20 (2009–2010)). Hentet fra https://www.regjeringen.no
... som det framgår av <i>Kjelder til kunnskap og oppleving</i> (Kulturdepartementet, 1999, s. 4).	Kulturdepartementet. (1999). <i>Kjelder til kunnskap og oppleving: Om arkiv, bibliotek og museum i ei IKT-tid og om bygningsmessige rammevilkår på kulturområdet</i> (St.meld. nr. 22 (1999–2000)). Oslo: Departementet.
... (Arbeids- og sosialkomiteen, 2016).	Arbeids- og sosialkomiteen. (2016). <i>Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Nav i en ny tid – for arbeid og aktivitet</i> (Innst. 49 S (2016–2017)). Hentet fra https://www.stortinget.no

NOU

Henvisning i teksten	Innførsel i referanselista
... (NOU 2018: 2, s. 54).	NOU 2018: 2. (2018). <i>Fremtidige kompetansebehov I: Kunnskapsgrunnlaget</i> . Hentet fra https://www.regjeringen.no
... NOU 1998: 18 (s. 29)	NOU 1998: 18. (1998). <i>Det er bruk for alle: Styrking av folkehelsearbeidet i kommunene</i> . Oslo: Sosial- og helsedepartementet.

Når du oppgir NOU-nummeret i teksten, er det ikke nødvendig å gjenta årstallet i parentes. Dissenser publiseres som kapitler eller vedlegg, og refereres til ved den fulle NOU-en, med teksthenviing til dissensen: «... Hodnesdals dissens (NOU 2019: 4, kap. 15).»

Lovtekster

Lover

Korttittel. (årstall). Lang tittel (datokode). Hentet fra <https://url>

En oversikt over korttitler og datokoder finnes i Lovdata (<https://lovdata.no>). For juridiske tekster kan det gjelde andre krav (se f.eks. forfatterveiledning for *Tidsskrift for Rettsvitenskap*).

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Jeg viser her til opplæringslova (1998, § 3).	Opplæringslova. (1998). Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (LOV-1998-07-17-61). Hentet fra https://lovdata.no/lov/1998-07-17-61

I teksthenvisingen kan man ved behov henvide til paragrafer i loven. Lover skal skrives med liten forbokstav i teksten og skal ikke kursiveres. Unntaket er Grunnloven. For å finne en kort URL for lover og forskrifter i Lovdata, klikk på «del dokument» (øverst til høyre).

Kommentarutgaver refereres i henhold til kilden, det vil si som nettsider, bøker osv.

Forskrifter

Henviisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (psykisk helsevernforakriften, 2011, § 2)	Psykisk helsevernforakriften. (2011). Forskrift om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern m.m. (FOR-2011-12-16-1258). Hentet fra https://lovdata.no/forskrift/2011-12-16-1258

I tekstdelen av oppgaven kan man ved behov henvide til paragrafer i forakriften. Forskrifter skal skrives med liten forbokstav i teksten og skal ikke kursiveres.

Læreplaner (f.eks. Kunnskapsløftet)

Bruk helst den elektroniske versjonen av læreplanen, da denne er mest oppdatert.

Kunnskapsløftet består av flere deler, bla.: Overordnet del, Læreplaner for fag og Prinsipper for opplæring. Departementet bør stå som forfatter av Overordnet del (den er vedtatt med kongelig resolusjon), mens Utdanningsdirektoratet som forvaltningsorgan betraktes som forfatter av læreplaner for fag.

Henviisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)	Kunnskapsdepartementet. (2017). <i>Overordnet del – verdier og prinsipper</i> . Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/37f2f7e1850046a0a3f676fd45851384/overordnet-del---verdier-og-prinsipper-for-grunnopplaringen.pdf
... (Utdanningsdirektoratet, 2013)	Utdanningsdirektoratet. (2013). <i>Læreplan i naturfag</i> (NAT1-03). Hentet fra http://data.udir.no/kl06/NAT1-03.pdf

Skriv året som læreplanen gjelder fra, og plankoden i parentes etter tittel. PDF-versjon er enklere å henvide til. Bruk den fullstendige URL-en for PDF-filen.

Når sidetall ikke eksisterer, skriv kapittel/del og/eller avsnittsnummer i henviisningen.

Henviisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... som er en viktig prinsipp for opplæring (Utdanningsdirektoratet, 2006, Elevmerknad, avsn. 2).	Utdanningsdirektoratet. (2006). <i>Prinsipper for opplæringen</i> . Hentet fra https://www.udir.no

Rammeplan

Bruk året rammeplanen gjelder fra som publiseringsdato.

Henvi­sing i teksten	Innfø­rel­se i referanseli­sta
... i den nye rammeplanen for barnehagen (Kunnskapsdepartementet, 2017, Demokrati)	Kunnskapsdepartementet. (2017). <i>Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver</i> . Hentet fra https://www.udir.no

Bruk helst rammeplan publisert på internett. Bokutgivelsene fra PedLex føres inn som redigert bok.

Rundskriv

Institusjon/departement. (publiseringstidspunkt). *Tittel* (eventuell kode). Hentet fra <https://url>

Henvi­sing i teksten	Innfø­rel­se i referanseli­sta
... (Justis- og beredskapsdepartementet, 2016, Innledning, avsn. 1)	Justis- og beredskapsdepartementet. (2016). <i>Utlevering av opplysninger fra asylmottak til politiet</i> (Rundskriv GI-10/2016). Hentet fra https://www.regjeringen.no

Høringsutkast og høringsuttalelser

Høringsutkast og hørings svar refereres med dokumenttypen i harde klammer direkte etter tittel, med mindre det går klart frem av tittelen.

... (Fornyings-, administrasjons- og kirke­departementet, 2012, avsn. 1)	Fornyings-, administrasjons- og kirke­departementet. (2012). <i>Organisering av statlig virksomhet</i> [Høringsutkast]. Hentet fra http://www.regjeringen.no/upload/FAD/Vedlegg/IKTpolitikk/Org_statlig_virksomhet_utkast.pdf
--	--

Hørings svarene får avsender som innfø­rel­sele­ment:

... (Norsk bibliotekforening, 2012, avsn. 2)	Norsk bibliotekforening. (2012). <i>Høringsuttalelse om forslag til endring i Lov om folkebibliotek</i> [Hørings svar]. Hentet fra http://norskbibliotekforening.no
--	--

Dommer

Som regel holder det å henvise til dommer kun i teksten. Ulike fagtradisjoner har ulike praksiser. Undersøk med faglærer eller veileder om du trenger mer hjelp. Eldre dommer står i *Norsk retstidende*, og henvises med Rt årstall og sidetall. Nyere dommer finnes i Lovdata. Bruk i så fall koden som står i feltet «Publisert».

Henvi­sing i teksten	Innfø­rel­se i referanseli­sta
Problemstillingen er berørt i dommen (Rt 1993 s. 766). Se HR-2017-821-A (avsn. 2).	Ingen innfø­rel­se i referanseli­sta

Norske offentlige kilder, på engelsk

Mange lurer på hvordan de skal oppgi offentlige kilder som kun finnes på norsk, når de skriver på engelsk. Derfor er dette eksemplet inkludert (det eneste i manualen som er på engelsk).

Generelt, når man skriver på engelsk, skal den offisielle, engelske oversettelsen av navnet, partiet eller institusjonen brukes. Unntaket er når navnet er bedre kjent på det opprinnelige språket, f.eks. Forza Italia.

Henviing i teksten	Innførsel i referanselista
In the national curriculum of 1987 (Ministry of Church and Education [MCE], 1987, p. 183) ...	Ministry of Church and Education. (1987). <i>Mønsterplan for grunnskolen</i> [National curriculum for primary and secondary education]. Oslo: Aschehoug.

Ministry of Church and Education (med forkortelsen MCE) er den offisielle, engelske oversettelsen av Kirke- og undervisningsdepartementet. Etter at forkortelsen MCE er presentert, kan den brukes videre i teksten. I referansen, skriv den norske tittelen først, etterfulgt av den engelske oversettelsen i skarpe klammer.

Nettsider

Generelt følger nettsider denne malen i referanselista:

Forfatter. (publiseringstidspunkt evt. tidspunkt for siste oppdatering). Tittel: Undertittel. Hentet fra <https://url>

Om publiserings- eller oppdateringstidspunkt mangler, skriv u.å. Normalt brukes ikke kursiv i tittel for nettsider. Man bruker bare kursiv i tittelen dersom nettsida står på egne ben og ikke er en del av en større helhet. Hvis du er usikker lar du være å kursivere tittelen.

År og dato for utgivelse på nettsider

Informasjon på nettstedet oppdateres hele tiden, og av og til er det ikke mulig å finne en eksakt dato for utgivelse. Dersom det fins informasjon om siste oppdatering, brukes dette. Dersom du ikke finner dato eller årstall for utgivelse, bruker du u.å. Oppgi fullstendig datoform (åååå, dd. måned) for innhold som publiseres eller oppdateres hyppig (f.eks. blogginnlegg, diskusjonsfora på nett, sosiale medieoppdateringer, pressemeldinger, nyhetsbrev, høringsuttalelser); ellers oppgi kun årstall.

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Statsministerens kontor, 2018, avsn. 1)	Statsministerens kontor. (2018, 20. mars). Offisielt fra statsråd 20. mars 2018. Hentet fra https://www.regjeringen.no
«Forms need to be designed in a logical, consistent way» (American Foundation for the Blind, u.å., avsn. 3).	American Foundation for the Blind. (u.å.). Designing accessible web forms. Hentet fra http://www.afb.org/info/programs-and-services/afb-consulting-services/afb-accessibility-resources/accessible-forms/1235

Når skal jeg ha med lesedato?

Det er ikke nødvendig å ha med lesedato (besøksdato) for vanlige nettsider, men dersom innholdet på siden vil endres ofte, skal lesedato være med. Det gjelder for eksempel artikler fra Wikipedia eller andre wiki-sider, nettsider osv. Om det er oppgitt en tydelig dato for når siden sist ble endret, oppgis denne istedenfor lest-dato.

Skal jeg referere til hele nettstedet eller til enkelte nettsider?

Noen ganger er det best å oppgi den fullstendige URL-en til en nettside, mens andre ganger holder det med en kort URL til hele nettstedet (hjemmesiden). Oppgi den URL-en som er mest hensiktsmessig for at leseren skal kunne finne nettsiden du brukte. Her er det ingen fasit, så bedøm så godt du kan og gå videre. Her er noen retningslinjer:

Oppgi den *fullstendige* URL-en til nettsiden når:

- det er vanskelig å søke fra hjemmesiden, eller
- det er en bloggpost eller annet online forum, eller
- det er nyttig for leseren (for eksempel i studentoppgaver)

Oppgi den *korte* URL-en til hjemmesiden når:

- nettsiden du brukte er søkbar derfra, eller
- URL-en kan endres over tid, eller
- det er en artikkel i en betalingsdatabase (i så fall oppgir du tidsskriftets [hjemmeside](#))

Hvis du bruker flere undersider fra samme nettsted, fører du opp hver enkelt underside som egen referanse. Om dette gir flere innførsler på samme forfatter og samme år, skal de sorteres alfabetisk etter tittel i referanselista. Den første innførselen markeres med en *a* etter årstallet, f.eks. (2016a) eller etter u.å. (u.å.-a), den neste med *b*, f.eks. (2016b) eller (u.å.-b) osv. I løpende tekst brukes samme indeksering. (Se kapittelet [Sortering av innførsler](#)).

Dersom det på underliggende sider ligger selvstendige publikasjoner i fulltekst, for eksempel bøker eller artikler, skal disse refereres til i teksten som selvstendige verk og ha egen innførsel i referanselista.

Ønsker du å vise til et helt nettsted, men ikke spesielle sider derfra, er det nok å legge inn URL til nettstedet i teksten din:

Eksempel:

«Nysgjerrigper» er Forskningsrådets tilbud til barn og unge (<https://nysgjerrigper.no>).

Nettside med forfatter

Etternavn, Initial(er). (År, dato). Tittel. Hentet fra <https://url>

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Vinther, 2016, Definisjon, avsn. 3).	Vinther, T. (2016, 11. januar). Fusk og plagiering. Hentet fra https://www.etikkom.no/FBIB/Temaer/Rede_lighet-og-kollegialitet/Fusk-og-plagiering

Nettside med organisasjon som forfatter

Organisasjon eller Institusjon. (År, dato). Tittel. Hentet fra <https://url>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Helsedirektoratet, 2016, punkt 3).	Helsedirektoratet. (2016, 24. oktober). Kostråd fra Helsedirektoratet. Hentet fra https://helsedirektoratet.no/folkehelse/kosthold-og-ertering/kostrad-fra-helsedirektoratet

Nettside uten dato

Organisasjon eller Institusjon. (u.å.). Tittel. Hentet fra <https://url>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Studentersamfundet i Trondheim ble stiftet i 1910 (Studentersamfundet, u.å., Historien om huset, avsn. 1).	Studentersamfundet. (u.å.). Om Samfundet. Hentet fra https://samfundet.no/informasjon

Nettside med lesedato

Lest-dato er kun nødvendig for nettsider med innhold som oppdateres hyppig.

Organisasjon eller Institusjon. (År). Tittel. Hentet dd. måned åååå fra <https://url>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
(Nasjonalbiblioteket, u.å., I dyrets rytme).	Nasjonalbiblioteket. (u.å.). Arrangementer på Nasjonalbiblioteket. Hentet 31. mai 2018 fra https://www.nb.no/besok-oss/arrangementer

Legg merke til at artikler fra *Wikipedia* håndteres som artikler i oppslagsverk og sorteres på artikkelens (oppslagets) tittel.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... og undersøker i hvilken grad definisjonen på <i>Wikipedia</i> («Lingvistikk», u.å.) samsvarer med definisjoner i nyere forskning.	Lingvistikk. (u.å.). I <i>Wikipedia</i> . Hentet 24. mai 2018 fra https://no.wikipedia.org/wiki/Lingvistikk

Mer om *Wikipedia* kan du sjekke på APA-bloggen: <http://blog.apastyle.org>

Henvisning til sidetall e.l. fra nettsider

Nettsider har (som oftest) ikke sidetall man kan inkludere ved direkte sitat eller parafisering. I stedet må du oppgi hvilket avsnitt teksten er hentet fra. Det kan du gjøre på én av følgende måter:

- Hvis avsnittene er nummerert, oppgir du dette nummeret. Hvis ikke kan du telle avsnitt fra begynnelsen av siden.
- Oppgi overskrift på en seksjon på nettsiden og nummer på avsnittet innenfor den seksjonen.
- Dersom overskriften på seksjonen er lang, oppgir du de første ordene i overskriften, samt nummer på avsnittet innenfor seksjonen. Den forkortede overskriften settes da i anførselstegn.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
«Man kan skille mellom fusk på den ene side og snusk og sjusk på den andre siden» (Vinther, 2016, «Omfanget», avsn. 1).	Vinther, T. (2016, 11. januar). Fusk og plagiering. Hentet fra https://www.etikkom.no/FBIB/Temaer/Redelighet-og-kollegialitet/Fusk-og-plagiering

Blogger

Av og til er det aktuelt å analysere eller henvide til en blogg (altså hele ressursen). Da skal man kun skrive URL-en til bloggen, i parentes, i teksten. Den skal ikke oppføres i referanselista.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Oppgaven min analyserer bokbloggen til Gjøvik bibliotek (http://boktipsgjovikbib.blogspot.no).	Ingen innførsel i referanselista.

Blogginlegg

Dersom man vil vise til et individuelt blogginlegg, må dette refereres til særskilt og oppføres i referanselista.

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Blogginlegg]. Hentet fra <https://url>

NB! Ingen kursivering.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (McAdoo, 2016, avsn. 1)	McAdoo, T. (2016, 5. april). How to cite a blog post in APA style [Blogginlegg]. Hentet fra http://blog.apastyle.org/apastyle/2016/04/how-to-cite-a-blog-post-in-apa-style.html

Bloggkommentar

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Bloggkommentar]. Hentet fra <https://url>

Bruk «bloggernavnet» i henvisningen og referanselista hvis bloggeren ikke bruker sitt ordentlige navn.

En kan gjerne presisere hva kommentaren gjelder (se eksempelet under).

NB! Ingen kursivering. Dersom tittelen på innlegget bruker innledende ord som *Re:*, *Sv:* eller liknende, skal dette etter APA-anbefalingene tas med.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Fagerli, 2009)	Fagerli, H. M. (2009, 17. november). Om fotball og bibliotek – en gang til [Bloggkommentar til Ragnar Audunsons artikkel datert 13. november 2009]. Hentet fra http://www.bokogbibliotek.no/om-fotball-og-bibliotek-en-gang-til

Oppslagsverk: leksika, ordbøker o.l.

Hele oppslagsverk

Ettbindsverk

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (utgave). Utgivelsessted: Forlag.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Allaby, 2010)	Allaby, M. (Red.). (2010). <i>A dictionary of ecology</i> (4. utg.). Oxford: Oxford University Press.

Flerbindsverk

Forfatter(e). (startår–sluttår, evt. kun ett årstall hvis utgitt samtidig). *Tittel: Undertittel* (utgave, Antall bind). Utgivelsessted: Forlag.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Henriksen, 1995–1999)	Henriksen, P. (Red.). (1995–1999). <i>Aschehoug og Gyldendals store norske leksikon</i> (3. utg., bd. 1–16). Oslo: Kunnskapsforlaget.

Merk at utgivelsesperioden må inkluderes når man refererer til hele verket.

For henvisning til et enkelt bind, se oppslaget for [Flerbindsverk](#) generelt.

Artikler i oppslagsverk

Artikler med forfatter

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Artikkelens tittel: Undertittel. I Bokens forfatter(e) eller redaktør(er), *Bokens tittel* (utgave, bind, sidetall). Utgivelsessted: Forlag. (eller Hentet [lest-dato] fra <https://url>)

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (VAR Healthcare, 2018)	VAR Healthcare. (2018). Kartlegging av ernæringsstatus. I <i>VAR Healthcare</i> . Hentet fra https://www.varnett.no
... (Eilertsen & Holm, 2014)	Eilertsen, A. & Holm, A. (2014, 23. juni). Dataspill. I <i>Store norske leksikon</i> . Hentet fra https://snl.no
... (Caligor & Petani, 2018)	Caligor, E. & Petrini, M. J. (2018). Narcissistic personality disorder: Epidemiology, pathogenesis, clinical manifestations, course, assessment, and diagnosis. I R. Hermann (Red.), <i>UpToDate</i> . Hentet 14. mai 2018 fra https://www.uptodate.com

Merk at for oppslagsverket *UpToDate* skal hentet-dato inkluderes i referansen; dette fordi innholdet endres over tid. Her skal også 'Deputy Editor' føres opp som redaktør.

Artikler uten forfatter

Tittel på artikkel: Undertittel. (publiseringstidspunkt). I *Leksikonets tittel*. Utgivelsessted: Forlag. (eller Hentet [lest-dato] fra <https://url>)

Dato tas med når man anser at det er fare for at innhold kan endres.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... («Rock», 2011)	Rock. (2018, 20. februar). I <i>Store norske leksikon</i> . Hentet fra https://snl.no/rock
... («Eufori», u.å.)...	Eufori. (u.å.). I <i>Medisinsk ordbok</i> . Hentet 24. mai 2018 fra https://www.ordnett.no/search?language=no&phrase=eufori
... («Backgammon», u.å.)	Backgammon. (u.å.). I <i>Wikipedia</i> . Hentet 24. mai 2018 fra http://no.wikipedia.org/wiki/Backgammon
... («Selfangst», 1998)	Selfangst. (1998). I P. Henriksen (Red.), <i>Store norske leksikon</i> (3. utg., bd. 13, s. 132–133). Oslo: Kunnskapsforlaget.

Artiklene kjennetegnes ved at de ikke har personlig forfatter.

For Wikipedia-artikler vil innholdet bli endret, så lesedato må alltid være med. Publiseringstidspunkt er u.å., ettersom opprinnelig publiseringsår ikke er oppgitt på siden. Det framkommer av URL-en hvilken språkutgave av Wikipedia artikkelen er hentet fra.

Avhandlinger og studentoppgaver

Doktoravhandlinger og master- eller bacheloroppgaver (trykt)

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (Doktoravhandling/Masteroppgave).
Institusjon, Utgivelsessted.

APA legger til land på alle institusjoner som ikke ligger i USA. Ta med land dersom det anses som nyttig ut fra norske forhold.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Listhaug, 2015, s. 28)...	Listhaug, K. F. (2015). <i>Spatial prepositions and second language acquisition: The acquisition of spatial prepositions in French by native speakers of Norwegian</i> (Doktoravhandling). Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim.

Doktoravhandlinger og master- eller bacheloroppgaver på Internett eller i institusjonelt arkiv

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (Doktoravhandling/Masteroppgave, Institusjon evt. Land). Hentet fra <https://url>

APA legger til land på alle institusjoner som ikke ligger i USA. Ta med land dersom det anses som nyttig ut fra norske forhold.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
...(Jerpseth, 2017, s. 40)	Jerpseth, H. (2017). <i>Older patients with late-stage COPD: Care and clinical decision-making: A qualitative study with perspectives of patients, nurses and physicians</i> (Doktoravhandling, Universitetet i Oslo). Hentet fra http://urn.nb.no/URN:NBN:no-58501
... (Netteland, 2007, s. 88)	Netteland, G. (2007). <i>E-learning for change in a large organization: Identifying problems and opportunities in the implementation of e-learning</i> (Doktoravhandling). Hentet fra https://bora.uib.no

Oppgi nettadressen. Dersom adressen inneholder institusjonsnavnet (som UiB i nederste eksempel), er det ikke nødvendig å oppgi dette i parentes bak tittelen.

Trykte doktoravhandlinger utgitt på forlag

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (Doktoravhandling, Institusjon, evt. Land). Utgivelsessted: Forlag.

APA legger til land på alle institusjoner som ikke ligger i USA. Ta med land dersom det anses som nyttig ut fra norske forhold.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Preminger, 2008, s. 40)	Preminger, M. (2008). <i>The Uexküll approach: Evaluation of multivariate data organizations for support of visual information retrieval</i> (Doktoravhandling, University of Tampere, Finland). Tampere: Tampere University Press.

Avhandlinger i betalingsdatabaser

For avhandlinger som kun er tilgjengelig i en betalingsdatabase, skal navnet på databasen og dokumentkoden oppgis.

Henvisningen i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Smith, 2012, s. 10).	Smith, V. R. (2012). <i>Designing online instruction for internationally educated nurses</i> (Doktoravhandling). Tilgjengelig fra ProQuest LLCC. (ED551581)

Rapporter

Disse dokumenttypene kan ligne bøker og e-bøker og er gjerne utgitt av offentlige eller private institusjoner. Noen har en seriekode eller rapportnavn- og nummer, og dette oppgis da i parentes etter tittelen.

Elektronisk:

Forfatter/Institusjon. (publiseringstidspunkt). *Tittel* (seriekode/Rapportnavn og -nr). Hentet fra <https://url>

Trykt:

Forfatter/Institusjon. (publiseringstidspunkt). *Tittel* (seriekode/Rapportnavn og -nr). Utgivelsessted: Utgiver

Henvisningen i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Bergan, 2017, s. 15).	Bergan, M. A. (2017). <i>Fiskebiologiske undersøkelser i Balsnesvassdraget på Ørland i 2017: Ungfisktellinger og problemkartlegging knyttet til fiskeforsterkende tiltak og sjørret</i> (NINA Rapport 1392). Hentet fra http://hdl.handle.net/11250/2485755

Standarder, veiledere, retningslinjer og fagprosedyrer

Disse dokumenttypene kan ligne bøker og e-bøker og er gjerne utgitt av offentlige eller private institusjoner. Vanligvis har de en seriekode; denne oppgis i parentes etter tittelen.

Elektronisk:

Forfatter/Institusjon. (publiseringstidspunkt). *Tittel* (seriekode). Hentet fra <https://url> (eller DOI)

Trykt:

Forfatter/Institusjon. (publiseringstidspunkt). *Tittel* (seriekode). Utgivelsessted: Utgiver.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Institute of Electrical and Electronics Engineers, 1987)	Institute of Electrical and Electronics Engineers. (1987). <i>IEEE guide for handling and disposal of transformer grade insulating liquids containing PCBs</i> (ANSI/IEEE Std. 799-1987). https://doi.org/10.1109/IEEESTD.1987.81034
... tidligere utgitt som <i>Retningslinjer for retningslinjer</i> (Statens helsetilsyn, 2002)	Statens helsetilsyn. (2002). <i>Retningslinjer for retningslinjer: Veileder: Prosesser og metoder for utvikling og implementering av faglig retningslinjer</i> (IK-2653). Oslo: Statens helsetilsyn.
... (Helsedirektoratet, 2015)	Helsedirektoratet. (2015). <i>Veileder om assistert befruktning med donorsæd</i> (IS-2418). Hentet fra https://helsedirektoratet.no

I noen tilfeller, og særlig for interne retningslinjer og fagprosedyrer, vil dokumentet være publisert som en vanlig nettside. Referansen får da også nettsidens format, med tittel i normal skrift (uten kursiv).

Henvi­sing i teksten	Innfø­rel i referanselista
... (Aksnes, Solvi, Rydland, Haugen & Dalheim, 2018, Kirurgens oppgaver)	Aksnes, J., Solvi, K.-E. H., Rydland, V. J. O., Haugen, A. & Dalheim, A. (2018, 27. februar). Kirurgiske låneinstrumenter – organisering og håndtering. Hentet fra http://www.helsebiblioteket.no

Hvis det finnes dato for siste oppdatering tas denne med.

Ettersom det ikke er sidetall på nettsiden, oppgi hvilken del av nettsiden det vises til i henvisningen.

Konferansebidrag

Konferanseartikler utgitt i bok eller tidsskrift

Konferanseartikler kan du finne i bøker eller i periodika/tidsskrift. Da bruker du samme mal som for [kapittel i redigert bok](#) eller [artikkel i tidsskrift](#).

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Storleer, 2004, s. 64)	Storleer, R. (2004). The new UBiT Web: A better way to organize and retrieve information. I M. Hummelshøj (Red.), <i>Knowledge and change: Proceedings of the 12th Nordic Conference for Information and Documentation, September 1–3, 2004, Hotel Hvide Hus, Aalborg, Denmark</i> (s. 62–67). Aalborg: Royal School of Library and Information Science.
... (Xi, Di, Liu, Zhang & Cao, 2018, s. E3863)	Xi, B., Di, N., Liu, J., Zhang, R. & Cao, Z. (2018). Hydrologic regulation of plant rooting depth: Pay attention to the widespread scenario with intense seasonal groundwater table fluctuation. <i>Proceedings of the National Academy of Sciences</i> , 115, E3863–E3864. https://doi.org/10.1073/pnas.1803987115

Poster

Forfatter. (År, måned). *Tittel*. Poster presentert på konferansenavn / møte i organisasjonens navn, Sted. Hentet fra <https://url>

Om posteren ikke finnes på nett, sløyfes URL.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
(Farrell & Marsolek, 2017)	Farrell, S. L. & Marsolek, W. (2017, juni). <i>Data sharing: Natural resources researchers use of journals and institutional repositories</i> . Poster presentert på American Library Association Annual 2017 conference, Chicago. Hentet fra http://hdl.handle.net/11299/188686

Konferansesammendrag (Conference abstract) funnet på nett

Foredragsholder. (År, måned). *Tittel*. Vitenskapelig artikkel presentert på Konferansenavn, Sted.
Sammendrag hentet fra <https://url>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
(Ghezzi, 2016)	Ghezzi, A. (2016, april). <i>An allegory on the role of the action researcher to enable user engagement and change management in the early phases of information systems implementation</i> . Vitenskapelig artikkel presentert på 18th International Conference on Enterprise Information Systems – ICEIS 2016, Roma. Sammendrag hentet fra http://www.iceis.org/Abstracts/2016/ICEIS_2016_Abstracts.htm

Upublisert konferansebidrag (paper)

Foredragsholder. (År, måned). *Tittel*. Paper presentert på konferansenavn / møte i organisasjonens navn, Sted.

Henvisning i teksten	Innførsel i referanselista
(Nguyen, 2012)	Nguyen, C. A. (2012, august). <i>Humor and deception in advertising: When laughter may not be the best medicine</i> . Paper presentert på møte i American Psychological Association, Orlando, FL.

Audiovisuelt materiale

Angi eventuelt tidspunkt i henvisningen på samme måte som det vises på de fleste avspillingsenheter – t:mm:ss. Om tidspunktet er innen første minutt, angi minuttet som 0, for eksempel 0:32 for 32 sekunder.

Filmer

Hovedansvarlig(e) for filmen. (Funksjon). (år). *Filmens tittel* [Spillefilm eller mer presis materialbetegnelse]. Produksjonssted: Filmstudio.

APA foretrekker produsent og regissør som hovedansvarlige for filmer.

NB! Spillefilmer i kinodistribusjon får land som produksjonssted og studio som utgiver. For utgivelser på DVD, Blu-ray, o.l., er det imidlertid den spesifikke utgivelsen som gjelder, med by som produksjonssted og distributør som utgiver. Merk at det også er året for utgivelsen som teller.

Dersom en film er utgitt i lite omfang, kan man angi distributørens navn og adresse i note til slutt. Eks.: Tilgjengelig fra Kifar Productions, 1550 California Street #275, San Francisco, CA 94109, USA.

Spillefilm

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Holst, Helgeland & Boredal, 2002)	Holst, P. (Produsent), Helgeland, A. (Produsent) & Boredal, O. (Regissør). (2002). <i>Jeg er Dina</i> [Spillefilm]. Norge: Northern Lights.

Filmer på DVD, VHS, Blu-ray el.l.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Holst, Helgeland & Boredal, 2002)	Holst, P. (Produsent), Helgeland, A. (Produsent) & Boredal, O. (Regissør). (2002). <i>Jeg er Dina</i> [DVD]. Oslo: Egmont Entertainment.
... filmen <i>Mon oncle</i> (Tati, 1958/2001)	Tati, J. (Produsent & Regissør). (2001). <i>Mon oncle</i> [DVD]. New York, NY: Criterion Collection. (Opprinnelig utgitt 1958)

Tilsvarende vil også gjelde filmer i andre fysiske utgivelser.

Filmer, ekstramateriale

Hovedansvarlig(e) for ekstramaterialet. (Funksjon). (årstall for utgivelse av hoveddokument). Tittel på ekstramateriale: Undertittel. I Hovedansvarlig(e) for filmen ekstramaterialet opptrer i (Funksjon), *Filmens tittel* [Materialbetegnelse]. Sted: Utgiver.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Johnsen, 2005)	Johnsen, S. (Regissør). (2005). Houdinis hund. I S. Johnsen (Regissør), <i>Vinterkyss</i> [DVD]. Oslo: Sandrew Metronome.

TV-serier på DVD

Hovedansvarlig(e) for filmserien. (Funksjon). (år). *Filmens tittel* [TV-serie på DVD]. Sted: Utgiver.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Dexter, 2006, sesong 1, episode 4)	<i>Dexter</i> [TV-serie på DVD]. (2006–2011). (Sesong 1 – 5). Los Angeles, CA: Paramount.

Denne serien ble avsluttet i 2013, men her er det de første fem sesongene som blir analysert. Serien har hatt flere regissører derfor er det innførel på tittel.

Videoklipp på YouTube eller liknende

Ansvarlig person eller institusjon [brukernavn]. (Publiseringstidspunkt). *Tittel* [Videoklipp]. Hentet fra <https://url>

Finn den korte URL-en ved å klikke på Del.

Ansvarlig person kan eksempelvis være regissør eller produsent, eventuelt den som lastet opp videoklippen.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (University of Bergen UiB, 2010, 2:44)	University of Bergen UiB. (2010, 27. mai). <i>Et plagieringseventyr</i> [Videoklipp]. Hentet fra https://youtu.be/Mwbw9KF-ACY
... (Lady Gaga, 2016)	Lady Gaga. (2016, 20. september). <i>Perfect illusion</i> [Videoklipp]. Hentet fra https://youtu.be/Xn599R0ZBwg

Dersom opplysning om regissør eller liknende hadde vært lett tilgjengelig i kilden, ville APA foretrukket å bruke denne framfor artistnavn.

Podkast

Ansvarlig person eller institusjon. (Evt. funksjon). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* [Podkast]. Hentet fra <https://url>

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Bragg, 2018, 6:25)	Bragg, M. (2018, 31. mai). <i>In our time: Henrik Ibsen</i> [Audio podkast]. Hentet fra https://www.bbc.co.uk/programmes/b006qykl/episodes/downloads

Radioprogram på Internett

Ansvarlig person eller institusjon. (Evt. funksjon). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* [Radioprogram]. Hentet fra <https://url>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Hoem, 2018, 14:30)	Hoem, K. (Programleder). (2018, 29. mars). <i>Åpen bok</i> [Radioprogram]. Hentet fra https://radio.nrk.no/serie/aapen-bok/MKRV29001118/29-03-2018

TV-program på Internett

Ansvarlig person eller institusjon. (Evt. funksjon). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* [TV-program]. Hentet fra <https://url>

I eksempelet nedenfor brukes programlederens navn da navn på produsent og regissør ikke er lett tilgjengelig. APA foretrekker produsent eller regissør.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Jemterud, 2018, 2:05)	Jemterud, T. (Programleder). (2018, 6. februar). Hvorfor triller handlevogner mot høyre? <i>Abels tårn</i> [TV-program]. Hentet fra https://tv.nrk.no/serie/abels-taarn/MDSP20001118/06-02-2018

Episode fra TV-serie på Internett

Ansvarlig person eller institusjon for episoden. (Evt. funksjon). (Publiseringstidspunkt). Tittel på episoden [Episode fra TV-serie]. I ansvarlig person (Produsent), *Seriens tittel: Undertittel*. Hentet fra <https://url>

Episode i TV-serie følger formatet for kapittel i bok. Manusforfatter og regissør settes på forfatterplass, med produsent på redaktørs plass.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Andem, 2016, 2:05)	Andem, J. (Manusforfatter & Regissør). (2016). - Jeg så deg første skoledag [Episode fra TV-serie]. I M. Magnus (Produsent), <i>Skam</i> . Hentet fra https://tv.nrk.no/serie/skam/mynt15201016/sesong-3/episode-10

Musikk

CD (eller liknende format)

Utøver(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel på CD* [Materialbetegnelse]. Utgivelsessted: Forlag.

Alternative materialbetegnelser kan være [LP], [Kasset] osv.

Det kan være aktuelt å angi roller, f.eks. tekstforfatter eller komponist.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Tord Gustavsen trio, 2003)	Tord Gustavsen trio. (2003). <i>Changing places</i> [CD]. München: EMI.

Musikk- MP3-fil

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Björk, u.å.)	Björk. (u.å.). <i>Hearts & bones</i> [MP3-fil]. Hentet fra https://www.mp3western.com/mp3/verandi-bjork-mp3.html

Spor på CD (eller liknende format)

Tekstforfatter(e). (sangens copyrightsår). Sangtittel [Innspilt av ... [artist] hvis annen enn låtskriver]. På *Tittel på CD* [Materialbetegnelse]. Utgivelsessted: Forlag. (opptaksår hvis annerledes enn copyrightsår)

NB! Ikke punktum etter opptaksåret.

Det kan være aktuelt å angi roller, f.eks. tekstforfatter eller komponist.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... <i>Smoke on the water</i> (Blackmore, Gillan, Glover, Lord & Paice, 1972, spor 8)	Blackmore, R., Gillan, I., Glover, R., Lord, J. & Paice, I. (1972). <i>Smoke on the water</i> [Innspilt av BB Band]. På <i>Fuhgeddaboutit! Music you heard on the Sopranos</i> [CD]. USA: Golden Stars. (2004)
Senere henvisninger (Blackmore et al., 1972, spor 8)	Alternativt kan man lage innførselen på gruppas navn, det vil si Deep Purple.
... en cover av <i>Surfin' U.S.A.</i> (Wilson & Berry, 1963/1999)	Wilson, B. (Tekstforfatter) & Berry, C. (Komponist). (1963). <i>Surfin' U.S.A.</i> [Innspilt av Melt-Banana]. På <i>MxBx 1998/13,000 miles at light velocity</i> [CD]. New York, NY: Tzadik. (1999)

Ta med side eller spornummer etter behov. Ved sitering av kassetter, LP-er osv. angir man side og spor.

Musikktrykk (notetrykk)

Tekstforfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* [Materialbetegnelse].
Utgivelsessted: Forlag.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Di derre, 1998)	Di derre. (1998). <i>Slå meg på! Popmusikk</i> [Musikktrykk]. Oslo: Blåmann musikkforlag.

Bilder, figurer og tabeller

Bilder og figurer

Hvis du har omtalt, tolket eller beskrevet bilder og figurer i teksten, lager du en henvisning på samme måte som andre kilder du bruker i oppgaven. Forbigående henvisninger til velkjente bilder som *Mona Lisa* og *Skrik* trenger ingen innførelse i referanselista.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Munch, 1885–86)	Munch, E. (1885–86). <i>Det syke barn</i> [Maleri]. Oslo: Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design.
... (Munch, 1885–86)	Munch, E. (1885–86). <i>Det syke barn</i> [Maleri]. Hentet fra http://samling.nasjonalmuseet.no/no
... maleriet «Det syke barn» av Edvard Munch (Lande, 1998, s. 20)	Lande, M. (1998). <i>Munch for barn</i> . Oslo: ScandMedia.

Ønsker du å sette bilder eller andre illustrasjoner inn i teksten må du vurdere nødvendighet, opphavsrett og personvern.

- Er det nødvendig? Gir illustrasjonen vesentlig informasjon til teksten, eller er den bare til pynt? Bilder og illustrasjoner skal tilføre noe som teksten ikke kan gi leseren.
- Opphavsrett: Hvem eier bildet? Noen bilder er tillatt for alle å bruke, men de fleste er beskyttet av opphavsrett: <http://delrett.no/nb/artikler/bilder-og-kunst/> / <http://delrett.no/nb/artikler/finn-og-bruk-bilder>
- Sitatrett: <http://sokogskriv.no/category/kildebruk-og-referanser/sitatrett>
- Personvern: Er det avbildet personer som er gjenkjennelige? <http://delrett.no/nb/artikler/legge-ut-avbildninger-av-andre-personer>

Alle bilder, figurer og tabeller skal ha en forklarende bildetekst. For alle bilder, figurer og tabeller, bortsatt fra dem du har tatt eller laget selv, må du kreditere opphaver og oppgi informasjon om opphavsrett.

Bilder du selv har tatt

Inkluder en detaljert beskrivelse i bildeteksten som forklarer mening og kontekst, som dato og sted.

Henvi­sing i bildeteksten:	Innfø­rel i referanselista:
<i>Figur 1.</i> Islagt strand ved lavvann, Ringshaug, Tønsberg. 9. mars 2018.	Skal ikke ha innfø­rel i referanselista

Bilder fra nettet, Creative Commons-lisens, f.eks. fra Flickr

Vær oppmerksom på at det finnes ulike Creative Commons-lisenstyper. Her er en veiledning hvis du vil vite mer: [Bruk av Creative Commons lisenser - hvordan velge den riktige](#)

Legg merke til hva som står på nettsiden, i dette eksempelet følg lenke *Some rights reserved*.

Henvi­sing i bildeteksten:	Innfø­rel i referanselista:
<i>Figur 1.</i> «1935 Duesenberg Model J Cabriolet by d'Ieteren», 2018, av Junaidrao. (https://www.flickr.com/photos/junaidrao/38977789840/). CC BY-NC-ND 2.0.	Junaidrao. (2018). <i>1935 Duesenberg Model J Cabriolet by d'Ieteren</i> . Hentet fra https://www.flickr.com/photos/junaidrao/38977789840/

Bilder fra nettet, kommersielle fotobyråer som Colourbox, iStock, Shutterstock osv.

Dette er lisensierte bilder som man betaler for. Når du har kjøpt rettighetene til bildet kan du i mange tilfeller bruke bildet uten å kreditere kilde – men følg anvisning fra opphaver. Du kan ha gratis tilgang til f.eks. Colourbox gjennom studiested, og de krever kreditering for bruk i noen kontekster. Kreditering anbefales når man ikke er sikker.

Henvi­sing i bildeteksten:	Innfø­rel i referanselista:
<i>Figur 1.</i> En professor underviser studenter i et auditorium. Eller <i>Figur 1.</i> En professor underviser studenter i et auditorium. Fra Colourbox.	Skal ikke ha innfø­rel i referanselista

Bilder, tabeller og figurer fra artikler, bøker m.m.

Opphavsrett

- For å bruke en hel tabell, en figur eller et bilde fra en annen kilde, må du som regel innhente tillatelse fra opphaver eller rettighetshaver. Opphaver skal uansett navngis, og kilden refereres til.
- Forlag overtar ofte rettighetene for publiserte artikler og bøker, og i slike tilfeller må man gjennom en formell prosess med forlaget for å innhente tillatelse. Noen ganger må man betale for å gjenbruke tabeller, figurer eller bilder.
- Man kan gjenbruke deler av en tabell uten å måtte innhente tillatelse, jf. åvl. § 22, men opphaver må navngis og kilden må angis.
- Hvis opphaver har vært død i 70 år eller mer, kan tabell, figur eller bilde brukes uten tillatelse, men du må likevel oppgi navnet på opphaver.
- Konsulter åndsverkloven om du er tvil. Nettstedet delrett.no er også en god kilde.

Fra Open Access e-bok, hele figuren er brukt i oppgaven

Henvisning i bildeteksten:	Innførsel i referanselista:
<i>Figur 1.</i> Korsmodellen – perspektiver og skriveformål i praksisloggene. Fra <i>På vei til å bli skrivebøker: Lærerstudenten i dialog med teori og praksis</i> , av T. Klemp, 2016 (https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/4). CC BY 4.0	Klemp, T. (2016). <i>På vei til å bli skrivebøker: Lærerstudenten i dialog med teori og praksis</i> . Hentet fra https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/4

Fra tidsskriftartikkel, hel figur er brukt i oppgaven. Eksempel fra utgiver som tillater gjenbruk i akademiske oppgaver

Henvisning i bildeteksten:	Innførsel i referanselista:
<i>Figur 1.</i> Theoretical framework of social media context. Fra «Social Media: A Contextual Framework to Guide Research and Practice,» av L. A. McFarland og R. E. Ployhart, 2015, <i>Journal of Applied Psychology</i> , 100, s. 1656. Copyright 2015, American Psychological Association.	McFarland, L. A. & Ployhart, R. E. (2015). Social media: A contextual framework to guide research and practice. <i>Journal of Applied Psychology</i> , 100, 1653–1677. https://doi.org/10.1037/a0039244

Fra kapittel i redigert bok, deler av bilde er brukt i oppgaven. Utgiver har gitt tillatelse til bruk

Henvisning i bildeteksten:	Innførsel i referanselista:
<i>Figur 1.</i> Objektglass med vevsnitt klart for mikroskopi. Utsnitt fra «Patologisk-anatomiske undersøkelser,» av B. I. Bertelsen, i O. Stokke og T.-A. Hagve (Red.), <i>Undersøkelser ved sykdom</i> (s. 80), 2010, Oslo: Gyldendal Akademisk. Copyright 2010, Gyldendal Akademisk. Gjengitt med tillatelse.	Bertelsen, B. I. (2010). Patologisk-anatomiske undersøkelser. I O. Stokke & T.-A. Hagve (Red.), <i>Undersøkelser ved sykdom</i> (s. 76–86). Oslo: Gyldendal Akademisk.

Andre kilder

Arkivmateriale

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel* [Beskrivelse av materialets art]. Navn på samling materialet er funnet i (mappennummer eller annen type plasseringsbeskrivelse). Institusjon, sted.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Statens bibliotekskole, 1969)	Statens bibliotekskole. (1969). <i>Uttalelse frå skolens styre: Om bibliotekarutdannelsen ved Statens bibliotekskole</i> . Statens bibliotekhøgskoles arkiv (Boks 19, Mappe 851). Riksarkivet, Oslo.

Arkivmateriale kan i denne forbindelse være brev, upubliserte manuskripter, brosjyrer og pamfletter, utklipp, fotografier osv. som er i offentlig eller privat eie. Velg ut den informasjonen du trenger for å vise leseren til kilden. I eksempelet over er opplysninger om materialets art ansett som unødvendig.

Dersom publiseringstidspunkt ikke er angitt i dokumentet, men likevel er rimelig sikkert, kan det angis i harde klammer: [1969]. Om det er estimert, legg til ca. foran: [ca. 1969].

Programvare og apper

Rettighetshaver, A. A. (publiseringstidspunkt). Tittel på app (Versjon) [App/Programvare].
Hentet fra <https://url>

Tittel skal ikke i kursiv. Appen kan være et oppslagsverk.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Tegretol, 2018) ...	Tegretol. (2018). I Felleskatalogen (Versjon 1.7.99) [App]. Hentet fra https://play.google.com
... vi brukte Obscure Reference Generator (Esolang, 2014) ...	Esolang, A. N. (2014). Obscure Reference Generator (Versjon 2.1) [Programvare]. Washington, DC: E & K Press.
... et program i R (R Core Team, 2018) ...	R Core Team. (2018). R: A language and environment for statistical computing (Versjon 3.4.4.) [Programvare]. Hentet fra https://www.R-project.org

Dataspill (Programvare)

Forfatter eller utvikler(e). (publiseringstidspunkt). Tittel: Undertittel (Versjon) [Programvare].
Utgivelsessted: Forlag. (eller Hentet dd. måned åååå fra <https://url>)

Presiser gjerne materialbetegnelsen ytterligere.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Nintendo Entertainment Planning & Development, 2017)	Nintendo Entertainment Planning & Development. (2017). Super Mario Odyssey [Programvare]. Kyoto: Nintendo.
... (Blizzard Entertainment, 2018)	Blizzard Entertainment. (2018). World of Warcraft: Battle for Azeroth (Versjon 27355) [Programvare]. Hentet 21. mai 2019 fra https://worldofwarcraft.com/en-us/

Det er vanskelig å vise til et bestemt sted i spillet, man må forsøke å beskrive hvor man er så godt det lar seg gjøre.

CD-ROM og DVD-ROM

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (Versjon) [Materialbetegnelse].
Utgivelsessted: Forlag.

Bruk den materialbetegnelsen som best beskriver dokumentet. Merk at materialbetegnelsen er det siste elementet i tittelen.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Nermark & Soma, 2002)	Nermark, J. & Soma, T. I. (2002). <i>Veien til førerkortet</i> (Versjon 2.0) [CD-ROM]. Stavanger: Intuto.

Datsett

I teksten må du redegjøre for hvilket søk du har gjort og hvordan du oppnådde resultatene etterfulgt av kildehenvisning.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Statistisk sentralbyrå, 2017)	Statistisk sentralbyrå. (2017). <i>08145: Nye studenter i høyere utdanning i Norge. Kjønn og alder 2000 - 2016</i> [Datsett]. Hentet fra https://www.ssb.no/statbank/table/08145
... (Sundstøl, 2018)	Sundstøl, S. A. (2018). <i>Soils at Haukeli, Imingfjell, and Lesja</i> [Datsett]. https://doi.org/10.23642/usn.7454279.v1

Kart

Ansvarshavende (Type tjeneste). (publiseringstidspunkt). Tittel, om tilgjengelig [Beskrivelse]. Hentet fra <https://url>

Henvisning i teksten	Innførsel i referanselista:
... (Norge i bilder, 2016) ...	Norge i bilder. (2016). [Bildesøk Rena med bakgrunnslag Samferdsel og Stedsnavn]. Hentet fra http://www.norgeibilder.no/?x=262683&y=6998817&level=14&utm=33&projects=2318&ayers=0,1&planned=0
... (Norgeskart.no, u.å.) ...	Norgeskart.no. (u.å.). Norgeskart [Kartsøk Rena, turkart med Fremhev merkede stier]. Hentet fra https://ws.geonorge.no/freeprint/tmp/_4ov9l.pdf

Lysarkpresentasjoner (PowerPoint eller tilsvarende)

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel: Undertittel [Lysarkpresentasjon]. Hentet fra <https://url>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Coyle, u.å., lysark 65)	Coyle, K. (u.å.). <i>Bibliographic data: A new context</i> [Lysarkpresentasjon]. Hentet fra http://www.kcoyle.net/presentations/oslo2011.pdf

Dersom det er aktuelt å vise til et bestemt bilde, kan dette henvises til som bilde, lysark, slide eller liknende. Om presentasjonen ikke er tilgjengelig for andre, refereres den kun i teksthenviingen som personlig kommunikasjon.

Melding til e-postlister

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Melding til e-postliste]. Hentet fra URL

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Wal, 2004)	Wal, T. V. (2004, 6. april). Re: Web Standards and I.A.s [Melding til e-postliste]. Hentet fra http://www.info-arch.org/lists/sigia-1/0404/0045.html

NB! Ingen kursivering. Ta med navnet på e-postlista dersom dette ikke framkommer av URL-en.

Melding til diskusjonsfora

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen slik den framkommer på «emnelinja»: Undertittel [Melding til diskusjonsforum]. Hentet fra URL

NB! Ingen kursivering. Informasjonen i skarpe klammer kan varieres ut fra behov. Ta med navnet på forumet dersom dette ikke framkommer av URL-en.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (danrivermama, 2009)	danrivermama. (2009, 31. juli). Problems when using Opera browser to view my Blogger weblog [Melding til diskusjonsforum]. Hentet fra http://my.opera.com/community/forums/topic.dml?id=285258
... (SMasterG, 2010)	SMasterG. (2010, 23. januar). Kan biblioteker drives kommersielt? [Melding til diskusjonsforum]. Hentet fra http://vgd.no/samfunn/politikk-norsk/tema/1542228/tittel/kan-biblioteker-drives-kommersielt

Patenter

Patentholder. (Årstall). *Patentkode*. Sted: Byrå. eller Hentet fra <https://url>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Bernhoff, 2017, s. 7)	Bernhoff, T. (2017). <i>Norsk patentnr. 340792</i> . Hentet fra https://search.patentstyret.no/Patentskrifter/Publisering/340792.pdf
... (Smith, 1988, s. 2)	Smith, I. M. (1988). <i>U.S. Patent No. 123,445</i> . Washington, DC: US Patent and Trademark Office.

Pressemeldinger

Organisasjon eller forfatter. (år, dato). *Tittel* [Pressemelding]. Hentet fra <https://url>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Norges Bank, 2018, avsn. 2)	Norges Bank. (2018, 6. mars). <i>Regionalt nettverk: Høyere produksjonsvekst</i> [Pressemelding]. Hentet fra https://www.norges-bank.no

Facebooksider

Dersom en bestemt person eller institusjon bruker sosiale medier som Facebook for å profilere seg og man ønsker å si noe generelt om dette, trenger man ikke lage innførsel på nettstedet i referanselista, bare nevne det i oppgaveteksten.

Eksempel:

Jonas Gahr Støre bruker Facebook (<https://www.facebook.com/jonasgahrstore>) for å holde velgerne oppdatert på sine ulike gjøremål og meninger i aktuelle saker.

Av og til kan det likevel være aktuelt å analysere en facebookprofil med underliggende sider. Da kan metoden under brukes. Dersom man vil vise til et individuelt innlegg, må dette refereres til særskilt og oppføres i referanselista.

Brukernavn eller gruppenavn. (publiseringstidspunkt). *Tittel* [Facebookside]. Hentet dato fra URL

NB! Ikke kursivering!

Hvis det ikke finnes publiseringsdato, skriv (u.å.). Dersom publiseringsdatoen er relativt sikker, skriv denne i skarpe klammer, for eksempel [ca. 2010]. Skarpe klammer erstatter datoparentesen når ca. brukes.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Stopp Datalagringsdirektivet, u.å.)	Stopp Datalagringsdirektivet. (u.å.). Stopp Datalagringsdirektivet: Kampsak [Facebookside]. Hentet 17. november 2014 fra http://www.facebook.com/StoppDLD
På facebook siden til Læringscenter og bibliotek ved Høgskolen i Oslo og Akershus (u.å.) ...	Høgskolen i Oslo og Akershus, Læringscenter og bibliotek. (u.å.). Læringscenter og bibliotek, Høgskolen i Oslo og Akershus: Bibliotek [Facebookside]. Hentet 17. november 2017 fra http://www.facebook.com/HiOA.LSB

Facebook, statusoppdatering

Artikkelens forfatter(e). (publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Facebook statusoppdatering]. Hentet fra <https://url>

NB! Ikke kursivering!

Statusoppdateringene kan i mange tilfeller være lange eller bestå av sammenhengende tekst. Om nødvendig kan «tittelen» kortes inn.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Karpe Diem, 2012)	Karpe Diem. (2012, 11. august). Kom og se oss på Øya-festivalen [Facebook statusoppdatering]. Hentet fra http://www.facebook.com/KarpeDiem

Twittermeldinger

Dersom en bestemt person eller institusjon bruker sosiale medier som Twitter for å profilere seg og man ønsker å si noe generelt om dette, trenger man ikke lage innførsel på twittersiden i referanselista, kun nevne det i oppgaveteksten.

Eksempel:

Jonas Gahr Støre bruker Twitter (<http://twitter.com/jonasgahrstore>) for å holde velgerne oppdatert på sine ulike gjøremål og meninger i aktuelle saker.

Dersom det er interessant å vise til en spesiell melding, kan dette gjøres etter malen under:

Ekte navn [Brukernavn]. (publiseringstidspunkt). Tittel på meldingen [Twittermelding]. Hentet fra <https://url>

NB! Ikke kursivering!

I innførselen under er hele meldingsteksten brukt som tittel. Det er også fullt mulig å forkorte denne, sett grensen på ca. 40 ord.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Støre, 2010)	Støre, Jonas Gahr [jonasgahrstore]. (2010, 20. juni). Med Solheim og Giske lanserer jeg Brasil-strategi kl 0900 på Litteraturhuset. Mye spennende for Norge i og med Brasil! [Twittermelding]. Hentet fra http://twitter.com/jonasgahrstore/status/16649159860
... (Time bibliotek, 2014)	Time bibliotek [timebibliotek]. (2014, 1. oktober). På laurdag 4. oktober kl. 12 visar me Byggmester Bob i Storsalen. Filmen passar for alle og varer 50 min. Gratis... http://fb.me/3R2b2Xpny [Twittermelding]. Hentet fra https://twitter.com/timebibliotek/status/517282326792142848

Statistikk fra Internett, nedlastbart dokument

Forfatter(e). (publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel.* Hentet fra <https://url>

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Den Norske forleggerforening, u.å., s. 28)	Den Norske forleggerforening. (u.å.). <i>Bokmarkedet 2016: Forleggerforeningens bransjestatistikk.</i> Hentet fra https://forleggerforeningen.no/wp-content/uploads/2017/11/17_11_NY_Bransje_statistikk_2016.pdf

Verk som ikke er publisert eller er uformelt publisert

Du bør alltid følge prinsippet om at du skal sitere siste versjon av en artikkel. Dersom artikkelen ligger i vitenarkivet med tidsskriftets layout og DOI kan du være ganske sikker på at det er siste versjon. Du lager vanlig referanse til artikkel i tidsskrift.

Dersom artikkelen er i manuskriptversjon bør du finne den publiserte artikkelen og lese denne før du siterer. Det kan være avvik i artikkelteksten fra den som finnes i vitenarkivet og den du finner i tidsskriftets publiserte versjon. Er artikkelen ennå ikke publisert følger du malen for upublisert materiale. Det siste du gjør før du leverer fra deg egen tekst er å kontrollere om artikkelen er publisert i tidsskriftet eller om opplysninger er endret.

Se APA-manualen s. 200 eksempel 6.

Verk som er under utarbeidelse

Du kan referere til verk som er under utarbeidelse, ofte kalt working papers på engelsk.

Forfatter(e). (årstall for det utkastet som ligger til grunn for referansen). *Verkets tittel: Undertittel.* Under utarbeidelse.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Busterud, 2018)	Busterud, G. (2018). <i>Anaforer i norsk som andrespråk.</i> Under utarbeidelse.

Før du leverer oppgaven eller sender teksten til publisering, bør du kontrollere slike kilder for å se etter oppdatert informasjon.

Verk som er oversendt utgiver, men ennå ikke antatt

Forfatter(e). (årstall for det utkastet som ligger til grunn for referansen). *Verkets tittel: Undertittel.* Sendt utgiver, under vurdering.

Ikke oppgi navnet til tidsskriftet eller utgiveren som verket er sendt til.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Coats, Sutton, Vorwerk & Cooke, 2007)	Coats, T. J., Sutton, S., Vorwerk, C. & Cooke, M. W. (2007). <i>In an emergency: Call the clinical librarian.</i> Sendt utgiver, under vurdering.

Før du leverer oppgaven eller sender teksten til publisering bør du kontrollere slike kilder for å se etter oppdatert informasjon.

Verk som er antatt og under utgivelse

Dersom verket er antatt, men ennå ikke publisert, behandles det som under utgivelse.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Naper, under utgivelse)	Naper, C. (under utgivelse). <i>Kvinner, lesning og fascinasjon</i> . Oslo: Pax.

Boka var på det tidspunkt den ble referert under trykking, men ennå ikke utkommet.

Før du leverer oppgaven eller sender teksten til publisering bør du kontrollere slike kilder for å se etter oppdatert informasjon.

Publikasjoner som ikke er utgitt formelt (upublisert)

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
Ved første sitering: ... (Edwardsen, Høgås, Rustad & Vestlie, 2007) Deretter: ... (Edwardsen et al., 2007)	Edwardsen, J., Høgås, H., Rustad, K. & Vestlie, M. (2007, 21. september). <i>Bibliografisk plan</i> . Oslo: Nasjonalbiblioteket. Upublisert.

Selv om publikasjonen ikke formelt er distribuert til offentligheten, er det mulig å få tilgang til publikasjonen. Den kan derved refereres til.

Før du leverer oppgaven eller sender teksten til publisering bør du kontrollere slike kilder for å se etter oppdatert informasjon.

Intranett-publikasjoner

Dokumenter du henter fra en organisasjons intranett, kan kun brukes som vanlig referanse dersom alle som leser din tekst har tilgang til det samme intranettet. Dersom dette er dokumenter som bare du har tilgang til, kan du vurdere å ta det med som vedlegg.

Dersom du ikke kan vise til kilden må du referere til dokumentet i løpende tekst som personlig kommunikasjon.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
Jeg viser her til «Serviceerklæring for Seksjon for dokument- og informasjonsforvaltning» publisert på USNs intranett (Personlig kommunikasjon, 17. april 2018).	Ingen innfø­rel i referanselista.